

INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO
POWIATU WYSZKOWSKIEGO ZA ROK 2023

Wyszku, luty 2024 r.

Spis treści

WSTĘP	3
SEKCJA EPIDEMIOLOGII	4
I. Działalność w zakresie chorób zakaźnych:.....	4
II. Działalność w zakresie higieny lecznictwa:.....	17
STANOWISKO DS. NADZORU NAD SZCZEPIENIAMI OCHRONNYMI.....	20
SEKCJA HIGIENY KOMUNALNEJ.....	25
SEKCJA HIGIENY ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA.....	32
STANOWISKO ds. HIGIENY DZIECI I MŁODZIEŻY	38
SEKCJA HIGIENY PRACY.....	44
STANOWISKO ds. OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA	45
ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	56

WSTĘP

Szanowni Państwo,

Przekazuję Państwu „Informację o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu wyszkowskiego za rok 2023”, opracowaną na podstawie informacji uzyskanych w czasie prowadzonego zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz działalności przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych.

W przedłożonym Państwu dokumencie opisano podstawowe aspekty sytuacji epidemiologicznej w powiecie w zakresie chorób zakaźnych oraz wyniki nadzoru sanitarnego prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wyszku ze wskazaniem kierunków dalszych koniecznych działań mogących spowodować uzyskanie poprawy w tym zakresie.

Przeprowadzona analiza wyników działań nadzorowych na terenie powiatu wskazuje, że stan bezpieczeństwa sanitarnego jest stabilny. Prowadzony nadzór ujawnia jednak negatywne zjawiska w sferze sanitarno-higienicznej oraz epidemiologicznej, co świadczy o konieczności kontynuowania stałego systematycznego nadzoru obejmującego działania prewencyjne, monitoringowe i naprawcze. Działalność restrykcyjno-kontrolna nie jest główną, czy jedyną domeną działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Do naszych ustawowych zadań należy także pobudzanie aktywności społecznej do działań na rzecz własnego zdrowia, inicjowanie i wytyczanie kierunków przedsięwzięć zmierzających do zaznajamiania społeczeństwa z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia, popularyzowanie zasad higieny, racjonalnego odżywiania i zapobiegania chorobom. W roku 2023 staraliśmy się zwracać uwagę na różne problemy zdrowotne, które obecnie dotyczą naszego społeczeństwa w tym problem fonocholizmu, który pojawia się wraz z rozwojem cywilizacyjnym, zagadnienia z tym związane omawialiśmy na konferencji „*Bądź offline- odłóż telefon i żyj*”.

Informacja o stanie sanitarnym powiatu zostaje przekazana Staroście Wyszku oraz Radzie Powiatu w celu zapoznania się i wykorzystania jako istotny materiał pomocniczy w podejmowaniu decyzji na rzecz dalszej poprawy warunków życia i bezpieczeństwa mieszkańców powiatu wyszkowskiego.

z pozdrowieniem

**PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w Wyszku**

B Szawłowska
Beata Kilianczyk-Szawłowska

SEKCJA EPIDEMIOLOGII

I. Działalność w zakresie chorób zakaźnych:

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych w powiecie wyszkowskim za rok 2023 analizowana jest na podstawie zgłoszeń na drukach ZLK - podejrzenia lub rozpoznania zakażenia lub choroby zakaźnej raportowanych przez lekarzy, a także na podstawie zgłoszeń na drukach ZLB - dodatniego wyniku badania w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych raportowanych przez kierowników laboratoriów mikrobiologicznych. Dane te są rejestrowane, analizowane i przekazywane do Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Warszawie w postaci sprawozdań MZ-56, MZ-57 oraz MZ-58. Rejestracja zgłoszonych zachorowań na choroby zakaźne odbywała się w oparciu o aktualne definicje przypadków chorób zakaźnych opracowane przez Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego Państwowy Zakład Higieny - Państwowy Instytut Badawczy (NIZP PZH-PIB) na potrzeby nadzoru epidemiologicznego.

Od roku 2016 NIZP PZH-PIB stopniowo wdrażał do stosowania przez Państwową Inspekcję Sanitarną na terenie całego kraju System Rejestracji Wywiadów Elektronicznych (SRWE), a od roku 2020 aplikację EPIBAZA. Aplikacja pozwoliła na wprowadzenie danych z wywiadów epidemiologicznych bezpośrednio z poziomu powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych w zakresie wszystkich podlegających rejestracji chorób zakaźnych (w roku 2020 w SRWE pozostał jedynie COVID-19, wszystkie pozostałe zakażenia i zachorowania rejestrowane są w EPIBAZIE).

Ponadto niezależnie od aplikacji nadzorowanych przez NIZP PZH-PIB funkcjonowały aplikacje stworzone w Centrum Systemów Informacyjnych Ochrony Zdrowia (CSIOZ) jak Ewidencja Wjazdów do Polski (EWP), która zaczęła funkcjonować w kwietniu 2020 r. (początkowo jako baza osób poddawanych kwarantannie, a następnie poszerzona o funkcję zlecenia testów, rejestracji wyników dodatnich i nakładania izolacji). W dalszym etapie powstała koordynowana przez Głównego Inspektora Sanitarnego (GIS) aplikacja System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej SEPIS (początek wdrażania listopad 2020 r.), która została połączona z EWP i SRWE w celu skoordynowania nadzoru nad osobami podejrzanymi o zakażenie oraz zakażonymi SARS-CoV-2. W aplikacji SEPIS rejestrowano także ogniska tzw. instytucjonalne COVID-19 oraz Niepożądane Odczyny Poszczepienne (NOP). W 2023 r. została wprowadzona w aplikacji zakładka do wprowadzania Raportów Miesięcznych Szpitalnych Badań Mikrobiologicznych przesyłanych ze szpitali.

Szczegółowe dane dotyczące występowania chorób zakaźnych w powiecie wyszkowskim przedstawiają tabele, wykresy i opisy zawarte w niniejszym opracowaniu.

Dane epidemiologiczne dotyczące występowania chorób zakaźnych w powiecie wyszkowskim w latach 2020-2023 przedstawia tabela 1.

Tabela 1. Wybrane choroby zakaźne w powiecie wyszkowskim w latach 2020-2023

Lp.	Jednostki chorobowe	Liczba zachorowań			
		2020	2021	2022	2023
1.	Salmonelozy:				
	zatrucia pokarmowe	38	18	21	37
	posocznica	1	1	0	2
	inne zakażenia pozajelitowe	0	0	0	0
2.	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe (ogółem)	22	44	43	86
3.	Bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez Clostridioides difficile (wykrycie toksyny A i B)	22	44	41	82
4.	Giardioza (lamblioza)	1	2	1	5
5.	Wirusowe zakażenia jelitowe rotawirusowe	32	38	120	18
6.	Wirusowe zakażenia jelitowe norowirusowe	4	24	42	20
7.	Wirusowe zakażenia jelitowe inne określone	10	17	17	10
8.	Wirusowe zakażenia jelitowe nieokreślone	111	161	230	176
9.	Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2	53	80	104	62
10.	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2	0	0	0	0
11.	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu ogółem w tym:	70	56	111	90
	- biegunki u dzieci do 2 lat	13	11	21	17
12.	Listerioza				1
13.	Krztusiec	3	0	0	1
14.	Płonica (szkarlatyna)	18	1	18	140
15.	Choroba meningokokowa inwazyjna w tym: - zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych	0	0	0	0
	- posocznica	0	1	0	0
16.	Choroba wywołana przez Streptococcus pyogenes , inwazyjna w tym:				
	- róża	2	4	3	6
	- zespół wstrząsu toksycznego	0	0	1	1
17.	Legioneloza - choroba legionistów	0	0	0	1
18.	Kiła w tym:				
	- wczesna	0	3	2	2
	- późna	0	0	2	0
	- inne postacie kiły i kiła nieokreślona	1	5	1	4
19.	Rzeżączka	6	2	3	2
20.	Inne choroby przenoszone drogą płciową przez Chlamydie	0	1	3	0

21.	Borelioza z Lyme ogółem - neuroborelioza	67 0	51 1	38 0	70 3
22.	Ostre porażenia wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat	0	0	0	0
23.	Pokąsania	60	75	81	96
24.	Styczność i narażenie na wściekliczną / potrzeba szczepień	11	10	23	18
25.	Kleszczowe zapalenie mózgu	0	1	1	1
26.	Ospa wietrzna	207	177	379	742
27.	Odra	0	0	0	0
28.	Różyczka	0	0	0	0
29.	Wirusowe zapalenie wątroby typu B przewlekłe i BNO	0	3	3	5
30.	Wirusowe zapalenie wątroby typu C przewlekłe i BNO	0	4	10	11
31.	Wirusowe zapalenie wątroby inne i nie określone	0	0	0	0
32.	AIDS- Zespół nabytego upośledzenia odporności	0	0	0	0
33.	Nowo wykryte zakażenia HIV	1	0	1	1
34.	Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)	1	0	1	4
35.	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> inwazyjna w tym: - zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych i/lub mózgu - posocznica - inna określona i nieokreślona	1 4 3	0 1 0	1 6 4	0 14 29
36.	Choroba wywołana przez <i>Heamophilus influenzae</i> inwazyjna w tym: - zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych i/lub mózgu - posocznica	0 0	0 0	0 1	0 1
37.	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu inne określone	0	1	1	0
38.	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu nieokreślone	0	1	0	0
39.	Grypa - ogółem (przyp. potwierdzone laboratoryjnie testem molekularnym)	0	0	0	1
40.	Grypa potwierdzona wynikiem szybkiego testu antygenowego	-	-	-	126
41.	Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)	1939	4241	3254	830
42.	Zakażenia wirusem RSV: - ogółem - w tym u dzieci do lat 2	- -	- -	- -	68 41
43.	Gruźlica	7	8	12	9

Zatrucia i zakażenia pokarmowe wywołane przez czynniki biologiczne

Choroby przenoszone drogą pokarmową to grupa jednostek chorobowych różniących się zarówno wywołującymi je patogenami jak i objawami klinicznymi, a ich wspólną cechą jest droga zakażenia.

W 2023 roku na terenie powiatu wyszkowskiego odnotowano **39** przypadków zachorowań na salmonellozę (w tym 37 zatruc pokarmowych i 2 posocznice), **27** przypadków podlegało hospitalizacji.

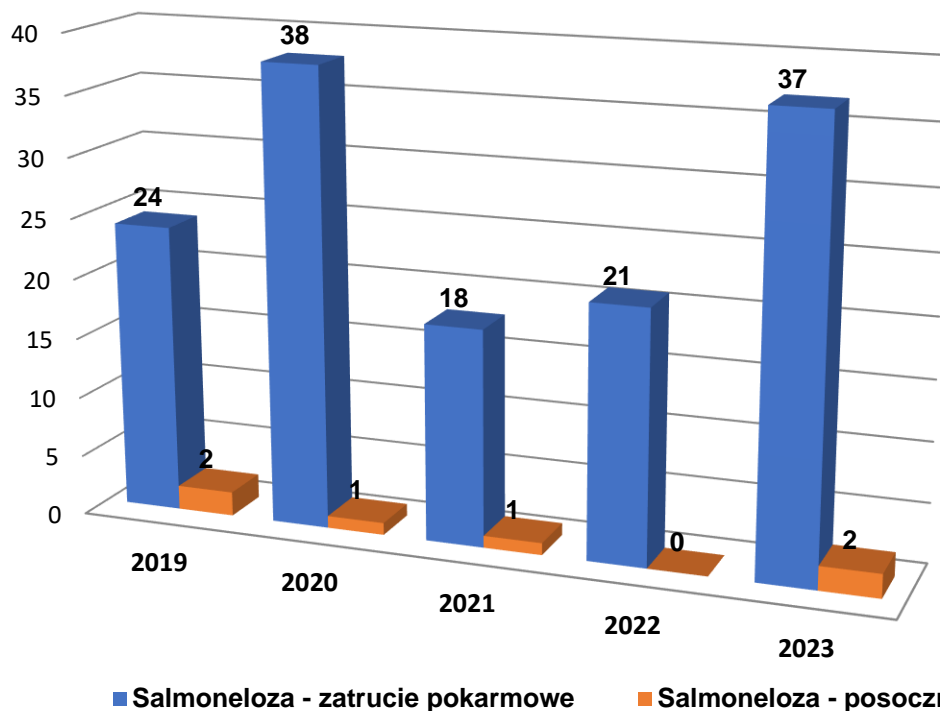
Wyizolowanym typem serologicznym była **Salmonella: Enteritidis - 29, Species – 8, Derby – 1, Grupa B– 1**. Salmonelozowe zakażenia pozajelitowe, występują najczęściej pod postacią posocznicy, w 2023 r. zarejestrowano 2 posocznice.

Dochodzenie epidemiologiczne w przypadku zatrucia pałeczkami salmonella i shigella ma na celu zdobycie wiedzy w zakresie powstawania i rozwoju choroby. Podczas sporządzania wywiadu epidemiologicznego w środowisku zamieszkania chorych domownicy otrzymują ulotki informacyjne. W przypadku ustalenia, że osoba chora wykonuje prace przy wykonywaniu, których istnieje możliwość przeniesienia zakażenia lub choroby zakaźnej na inne osoby jest odsuwana od pracy w trybie natychmiastowym.

Bezpłatnie wykonywane są badania w kierunku nosicielstwa pałeczek SS od uczniów, studentów, doktorantów kształcących się do wykonywania prac, przy wykonywaniu których istnieje możliwość przeniesienia zakażenia lub choroby zakaźnej na inne osoby (przebadano bezpłatnie 64 osoby). Łącznie w kierunku nosicielstwa pałeczek SS przebadanych zostało 880 osób.

W przypadku zgłoszenia ognisk zatruc pokarmowych prowadzona jest ścisła współpraca z Sekcją Żywności i Żywienia oraz z Inspekcją Weterynaryjną.

Zatrucia pokarmowe oraz posocznice o etiologii salmonelozowej w latach 2019 -2023

W 2023 roku na terenie działalności Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Wyszkwie wystąpiły **4 ogniska zatrucia pokarmowego (wszystkie wywołane pałeczkami Salmonella)**:

1. Pierwsze zarejestrowane ognisko wystąpiło w związku z zakażeniem u dwójki dzieci pałeczkami Salmonella - **serotyp Enteritidis** (2 osoby hospitalizowane). Liczba osób narażonych - 6. U reszty domowników nie wystąpiły objawy zachorowania, wykonano także badania u dwóch osób współzamieszkujących w kierunku pałeczek Salmonella- uzyskano wyniki ujemne. O źródło zakażenia podejrzewano hodowane przepiórki. Podczas przeprowadzonej kontroli doraźnej w gospodarstwie przez przedstawicieli Powiatowego Lekarza Weterynarii nie stwierdzono niepokojących objawów, nie potwierdzono upadków drobiu, oraz spadku nieśności lub biegunki. W ramach postępowania wyjaśniającego pobrano próbkę jaj przepiórczych do badania w kierunku obecności Salmonella spp.- uzyskano wynik ujemny na obecność pałeczek Salmonella zarówno na powierzchni skorupy jak i wnętrza jaj.
2. W 2023r. zarejestrowano jedno ognisko wywołane pałeczkami o etiologii Salmonella u obcokrajowców - **serotyp Enteritidis** (2 osoby narażone w tym: 2 hospitalizowane - u jednej z nich rozpoznano posocznicę o etiologii Salmonella Enteritidis). Jedna z osób to uchodźca z Ukrainy. Chorych odsunięto od pracy w związku z pracą na stanowisku, gdzie jest bezpośredni kontakt z żywnością. Wydano decyzję odsunięcia od pracy z rygorem natychmiastowej wykonalności do czasu uzyskania trzech ujemnych wyników badań w kierunku pałeczek Salmonella. Powiadomiono Inspekcję nadzorującą zakład, która przeprowadziła w nim czynności kontrolne.

3. Trzecim ogniskiem zarejestrowanym w PSSE w Wyszkanie było ognisko rodzinne. Rozpoznany czynnik chorobotwórczy Salmonella - **serotyp Enteritidis**. Liczba osób narażonych - 6. U trzech osób wystąpiły objawy chorobowe, u dwóch uzyskano wynik pozytywny w kierunku pałeczek Salmonella (1 osoba hospitalizowana). Prawdopodobnym źródłem zakażenia były hodowane w gospodarstwie kury (15 sztuk). Inspekcja Weterynaryjna przeprowadziła kontrolę doraźną w gospodarstwie podczasktorej zostały pobrane próbki jaj do badań. Ze sprawozdania z badań z Zakładu Higieny Weterynaryjnej w Warszawie wynika, że wykryto obecność Salmonella enteritica subsp. Enteritica serotyp Enteritidis w 25g próbki z powierzchni skorupy jaj surowych, nie wykryto w 25 g próbki z wnętrza jaj. Właścicielowi drobiu. Zostały udzielone zalecenia dotyczące dokładnego oczyszczenia i odkażenia pomieszczeń, w których utrzymywane były kury.
4. Ostatnim ogniskiem zatrucia pokarmowego zarejestrowanym w PSSE w Wyszkanie było także ognisko rodzinne. Liczba osób narażonych - 8. U trzech osób wystąpiły objawy chorobowe. U jednej osoby potwierdził się wynik pozytywny - wyhodowany biologiczny czynnik chorobotwórczy- **Salmonella Species** Osoby chore nie były hospitalizowane. Przebadano siedem osób z kontaktu z osobą chorą w kierunku pałeczek Salmonella/ Shigella - uzyskano wyniki ujemne.

Wszystkim osobom z ognisk przekazywano informacje o chorobie, sposobach zapobiegania oraz dezynfekcji. Informowano o możliwości wykonania badań w kierunku pałeczek Salmonella.

W 2023 r. w porównaniu do roku ubiegłego nastąpił podwójny wzrost zachorowań w grupie chorób – inne bakteryjne zakażenia jelitowe o etiologii **Clostridioides difficile** i wyniósł **82** (w 2022 r. zachorowało 41 osób). Były to zakażenia sporadyczne, najczęściej dotyczyły osób starszych z chorobami przewlekłymi (w grupie wiekowej 75 lat i więcej zachorowały 44 osoby natomiast w grupie 65 -74 lata – 17 osób). Nie zgłaszano ze szpitala ognisk epidemicznych wywołanych przez *Clostridioides difficile* związanych z opieką zdrowotną.

Choroby przenoszone przez kleszcze:

Borelioza (Choroba z Lyme)

W 2023 r. zarejestrowano **70** zachorowań w tym: **3 neuroboreliozy** a w 2022r. - 38, brak zachorowań na neuroboreliozę).

W stosunku do roku ubiegłego obserwujemy niemal dwukrotny wzrost zachorowań. Podobnie, jak w latach wcześniejszych, dominowała postać wczesna boreliozy, z typowym rumieniem wędrującym.

Borelioza z Lyme – to krętkowica kleszczowa. Jest przewlekłą, wieloukładową chorobą odzwierzęcą przenoszoną przez kleszcze i wywołaną przez krętka *Borrelia burgdorferi*. Do infekcji dochodzi w wyniku ukąszenia przez kleszcza z rodzaju *Ixodes* zakażonego patogennymi krętkami. Zakażenie mogą także przenosić muchy końskie oraz niekiedy komary. Za zakażenie człowieka odpowiedzialne są nimfy – jest to najmniejsza (wielkości ziarenka maku) i najbardziej agresywna forma kleszcza. Wobec braku szczepień ochronnych najbardziej istotne w profilaktyce jest unikanie ukłuć kleszczy.

Kleszczowe zapalenie mózgu (KZM)

W 2023 roku, podobnie jak w 2022 roku odnotowano w powiecie wyszkowskim po 1 przypadku KZM. W 2023 r. zachorowanie na KZM dotyczyło osoby 15+, natomiast w 2022 r. zachorowała osoba 50+, u której jednocześnie potwierdzono zakażenie wywołane przez krętki – Choroba z Lyme.

Kleszczowe zapalenie mózgu to ostra choroba wirusowa, która często wiąże się z powikłaniami neurologicznymi. Źródłem infekcji może być ukąszenie przez zakażonego kleszcza, poprzez spożycie niepasteryzowanego mleka zakażonego zwierzęcia. Okres inkubacji choroby wynosi od 7 do 14 dni. W pierwszej fazie, zakażenie przebiega bezobjawowo lub wywołuje objawy podobne do grypy. U części osób zakażonych, po 7-14 dniach dochodzi do zajęcia ośrodkowego układu nerwowego. Może dojść do zapalenia rdzenia kręgowego, zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych lub zapalenie mózgu i opon mózgowo-rdzeniowych. U 35%–58% chorych z zajęciem ośrodkowego układu nerwowego dochodzi do trwałych powikłań neurologicznych, a u ok. 1/100 chorych zakażenie kończy się zgonem. Zapobiegać kleszczowemu zapaleniu mózgu możemy poprzez szczepienia, które zaleca się osobom przebywającym na terenach o nasilonym występowaniu tej choroby.

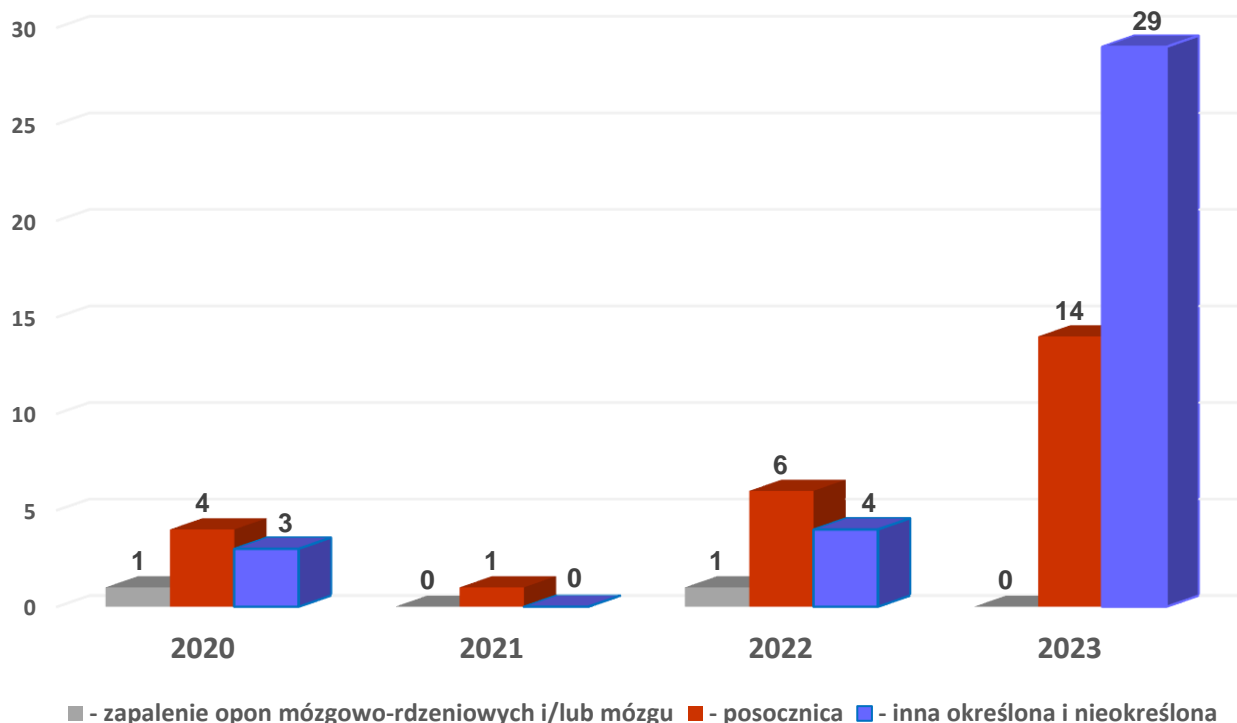
Posocznica

Prowadzony jest nadzór epidemiologiczny nad zgłaszalnością posocznicy. Zgłoszeniu podlega zachorowanie na posocznicę wywołaną przez: *Neisseria meningitidis*, *Streptococcus pneumoniae*, *Haemophilus influenzae*, *Salmonellozy*. Przeprowadzony jest wywiad z lekarzem prowadzącym o przebiegu choroby oraz opracowywane otoczenie chorego.

W 2023 r. obserwujemy znaczny wzrost zachorowań w stosunku do roku ubiegłego na chorobę wywołaną przez *Streptococcus pneumoniae*, inwazyjną w tym: **14 zachorowań na posocznicę** wywołaną *Streptococcus pneumoniae* **oraz 29** przypadków zachorowań na inną określoną chorobę wywołaną przez *Streptococcus pneumoniae* (**zapalenie płuc**), w 2022 r. odnotowano 6 zachorowań na posocznicę wywołaną *Streptococcus pneumoniae*, oraz 4 przypadki zachorowań na zapalenie płuc.

W 2023 r. podobnie jak w roku ubiegłym zarejestrowano 1 zachorowanie na posocznicę wywołaną przez *Haemophilus influenzae* oraz 1 zachorowanie gdzie wystąpił zespół wstrząsu toksycznego wywołany przez *Streptococcus pyogenes*.

Choroba wywołana przez *Streptococcus pneumoniae* inwazyjna 2020 - 2023

Wirusowe zapalenie wątroby typ B i C

Wirusowe zapalenie wątroby typ B i C przenosi się drogą pozajelitową, poprzez naruszenie ciągłości tkanek, skóry lub błony śluzowej. W przypadku zgłoszenia zachorowania sporządzany jest w środowisku zamieszkania chorego wywiad. Ustalany jest kontakt chorego – 6 miesięcy przed zachorowaniem z zakładem opieki zdrowotnej lub prawdopodobne przeprowadzanie zabiegów niemedycznych związanych z naruszeniem ciągłości tkanek.

Osoby z kontaktu z chorym na WZW typ B i WZW typ C przekazywane są pod nadzór lekarsko-pielęgniarski. Po otrzymaniu wyników ujemnych w przypadku kontaktu z wirusowym zapaleniem wątroby typ B bezpłatnie otrzymują szczepionkę. Pacjent chory na WZW typ C również ma możliwość bezpłatnego szczepienia przeciwko WZW typ B.

W 2023r. zarejestrowano 5 przypadków przewlekłego wirusowego zapalenia wątroby typ B oraz 11 przypadków wirusowego zapalenia wątroby typ C.

Poliomyelitis oraz nadzór nad zgłaszalnością OPW

W roku 2023 w powiecie wyszkowskim nie stwierdzono przypadków zachorowań na poliomyelitis. W związku z programem Światowej Organizacji Zdrowia dotyczącym eradykacji poliomyelitis, nadzorowi epidemiologicznemu podlegają zachorowania z objawami ostrych porażień wiotkich (OPW) u dzieci do lat 15. Światowa Organizacja Zdrowia wprowadziła zgłaszanie ostrych porażień wiotkich jako wskaźnik czułości nadzoru nastawionego na wyszukiwanie przypadków poliomyelitis w okresie działań zmierzających do eradykacji tej choroby. W każdym przypadku wystąpienia hospitalizacji z powodu ostrego porażenia

wiotkiego (OPW) należy pobierać kał do badania wirusologicznego w kierunku wirusów polio w celu ich wykluczenia. Jako kryterium efektywności nadzoru WHO przyjęło zgłaszanie do służb nadzoru epidemiologicznego 1 przypadku OPW na każde 100 000 dzieci do 15 r.ż. Niezwłoczne zgłoszenie ich przez szpital nie później niż w ciągu 24 godzin oraz przekazanie próbek do badania wirusologicznego są podstawowymi wskaźnikami jakości prowadzonego nadzoru epidemiologicznego.

Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wyszkanie prowadzą monitoring czynny w zakresie OPW. Od września 2022 roku przeprowadzane są comiesięczne kontrole szpitala, podczas których poddawane są weryfikacji kody ICD-10) zawarte w dokumentacji zbiorczej szpitala/oddziału (w rejestrach elektronicznych) osób poniżej 15 r.ż. W 2023 r. przeprowadzono 12 ww. kontroli w SPZZOZ w Wyszkanie (Oddział Pediatryczny oraz Szpitalny Oddział Ratunkowy).

Wścieklizna i przypadki pokąsań przez zwierzęta

W 2023 r. obserwujemy niewielki wzrost pokąsań przez zwierzęta w stosunku do roku ubiegłego. Są to najczęściej zwierzęta domowe (psy, koty), pozostające bez opieki.

W 2023 r. do PSSE w Wyszkanie zgłoszono **96 pokąsań** (66 pokąsań przez psy, 28 pogryzień przez koty, 1 pogryzienie przez konia oraz 1 pogryzienie przez wiewiórkę). Brak możliwości ustalenia właściciela zwierzęcia pociąga za sobą konieczność wdrożenia szczepień przeciwko wściekliznie. W 2023 r. u **18 osób rozpoczęto szczepienia p/wściekliznie**.

Osoby poszkodowane otrzymują ulotki informacyjne i są kierowane do punktów szczepień p/wściekliznie: Warszawa ul. Wolska 37 lub Ostrołęka Al. Jana Pawła II 120A, Mazowiecki Szpital Specjalistyczny w Ostrołęce im. dr Józefa Psarskiego w Ostrołęce 07 - 410 Ostrołęka; Al. Jana Pawła II 120A, Specjalistyczny Szpital Wojewódzki w Ciechanowie 06 - 400 Ciechanów; ul. Powstańców Wielkopolskich 2.

Utrzymywany jest stały kontakt z Powiatowym Lekarzem Weterynarii. W przypadku ustalonego właściciela psa prowadzona jest obserwacja zwierzęcia przez lekarza weterynarii, natomiast w przypadku psa bezpańskiego, którego poszkodowany potrafi wskazać nawiązana zostaje współpraca z właściwym Urzędem Gminy w celu umieszczenia zwierzęcia w schronisku.

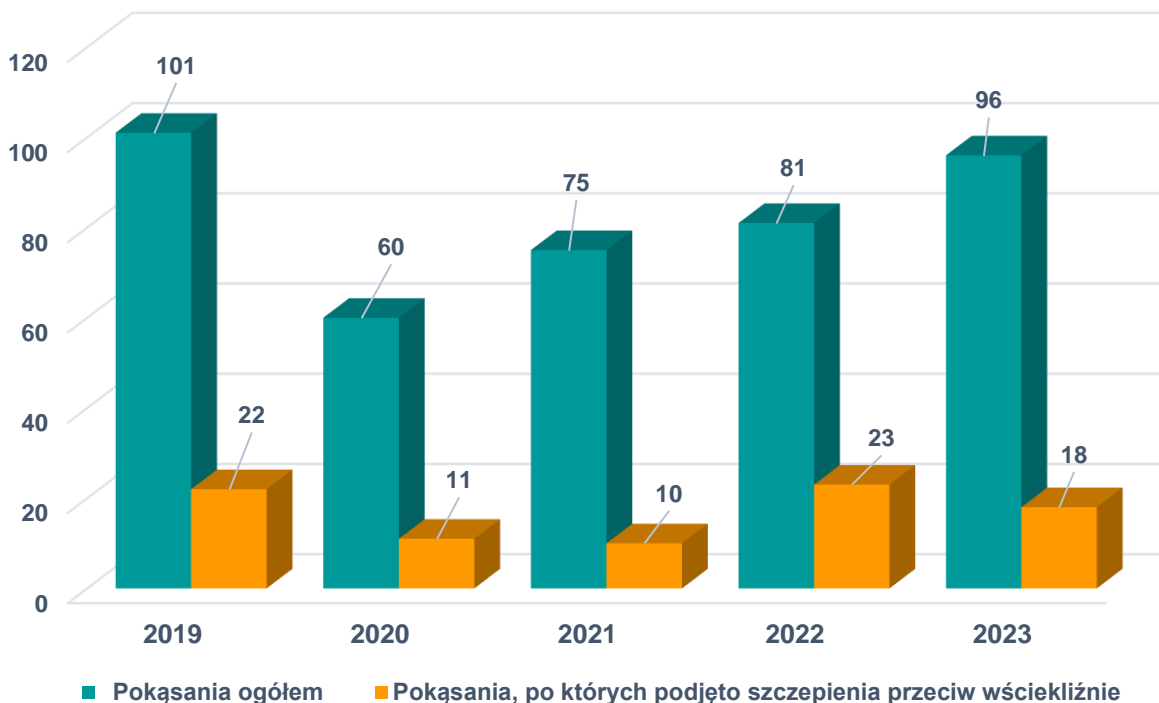
Pisma wysłane do weterynarii celem przeprowadzenia obserwacji zwierzęcia w kierunku wścieklizny - **76**

Pisma wysłane do gminy celem schwytania zwierzęcia - **2**

Pisma wysłane do KPP celem ustalenia danych osobowych właściciela zwierzęcia - **4**

Podpisane oświadczenia przez osoby pokąsane dotyczące rezygnacji ze szczepień p/wściekliznie - **7**

Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień w latach 2019 - 2023

Choroby przenoszone drogą płciową

W ramach systemu nadzoru epidemiologicznego nad chorobami przenoszonymi drogą płciową, w 2023 roku zgłoszono w powiecie wyszkowskim 8 przypadków zachorowań w tym: **6 zachorowań na kiłę oraz 2 na rzeżączkę**. Nie odnotowano innych chorób przenoszonych drogą płciową wywołanych przez Chlamydie.

Natomiast w 2022 r. podobnie zgłoszono 8 przypadków zachorowań, w tym: 5 na kiłę, 3 na rzeżączkę. Odnotowano również 3 przypadki innych chorób przenoszonych drogą płciową wywołanych przez Chlamydie.

Kiła jest układową chorobą zakaźną, która wywołana jest przez *Treponema pallidum* –krętek błądy. Wyróżnia się kilka jej rodzajów, w zależności od zaawansowania choroby czy czasu, w którym doszło do zakażenia (kiła wrodzona, wczesna, późna, inne postacie kiły i kiła nieokreślona).

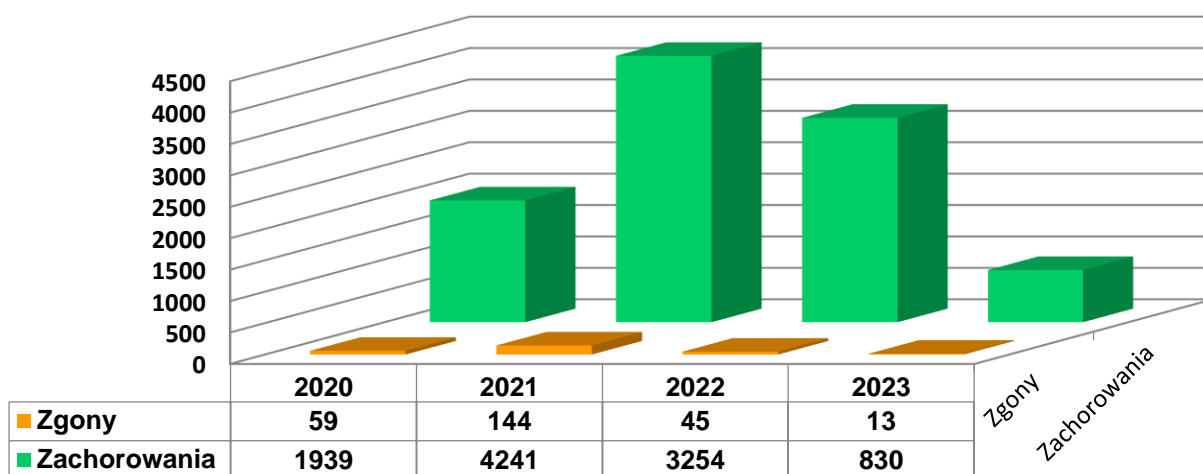
Bezpośrednią przyczyną zakażenia kiłą są kontakty seksualne z osobą zakażoną. Natomiast przyczyny pośrednie wiążą się z nieświadomością i brakiem wystarczającej wiedzy społeczeństwa w zakresie chorób wenerycznych, a także sposobach zapobiegania chorobom. Do zakażenia może również dojść drogą przełożyskową. Rezerwuarem zakażenia kiłą są wyłącznie ludzie chorzy na kiłę. Do zakażenia dochodzi w momencie przedostania się krętków do organizmu przez skórę, błony śluzowe lub łożysko (kiła wrodzona). W rzadkich przypadkach możliwe jest zakażenie drogą krwi, jednak obecnie dzięki restrykcyjnym procedurom związanym z dopuszczeniem materiału do transfuzji takie przypadki nie są częste, w Polsce nie występują.

COVID-19

Od marca 2020 odnotowujemy przypadki zakażeń SARS -CoV-2 wywołującego COVID-19. Obecnie w przypadku zachorowania na COVID-19 przeprowadzany jest wywiad epidemiologiczny, osoby chore informowane są o samoizolacji i kontakcie z lekarzem w razie pogorszenia stanu zdrowia.

W 2023 r. zarejestrowano na terenie powiatu wyszkowskiego **830 zachorowań** na COVID – 19 w tym: **13 zgonów** (2022 r. zarejestrowano **3254** zachorowania na COVID – 19 w tym: **45** zgonów, w 2021 r.- **4241** zachorowań na COVID – 19 w tym: **144** zgony, w 2020 r. - 1939 zachorowań na COVID – 19 w tym: 59 zgonów). Łącznie od początku trwania pandemii zarejestrowano **261 zgonów** z powodu COVID-19. Nadal odnotowujemy hospitalizację z powodu zachorowań na COVID-19 – w 2023r – było to 73 osoby.

Liczba zachorowań i zgonów z powodu COVID - 19 w latach 2020 - 2023

Gruźlica

W 2023 r. odnotowano w rejestrze PSSE w Wyszkowie **9 nowych zachorowań** na gruźlicę (w tym: u **7 osób potwierdzono gruźlicę bakteriologicznie**), w 2022 r. odnotowano 12 osób (w tym: u 9 osób potwierdzono gruźlicę bakteriologicznie). W jednym przypadku zachorowanie dotyczyło gruźlicy pozapłucnej (gruźlica wewnątrzpiersiowych węzłów chłonnych potwierdzona bakteriologicznie), pozostałe przypadki dotyczyły gruźlicy płuc.

W związku z nową „Instrukcją postępowania w zakresie nadzoru epidemiologicznego nad gruźlicą” obowiązującą w Pionie Epidemiologii województwa mazowieckiego sporządzane są

miesięczne Raporty dotyczące liczby zarejestrowanych zachorowań na gruźlicę prątkującą oraz liczby osób objętych nadzorem epidemiologicznym.

W PSSE w Wyszkowie w 2023 r. objęto nadzorem epidemiologicznym **39 osób z otoczenia chorych na gruźlicę** (kontakty domowe oraz pozadomowe).

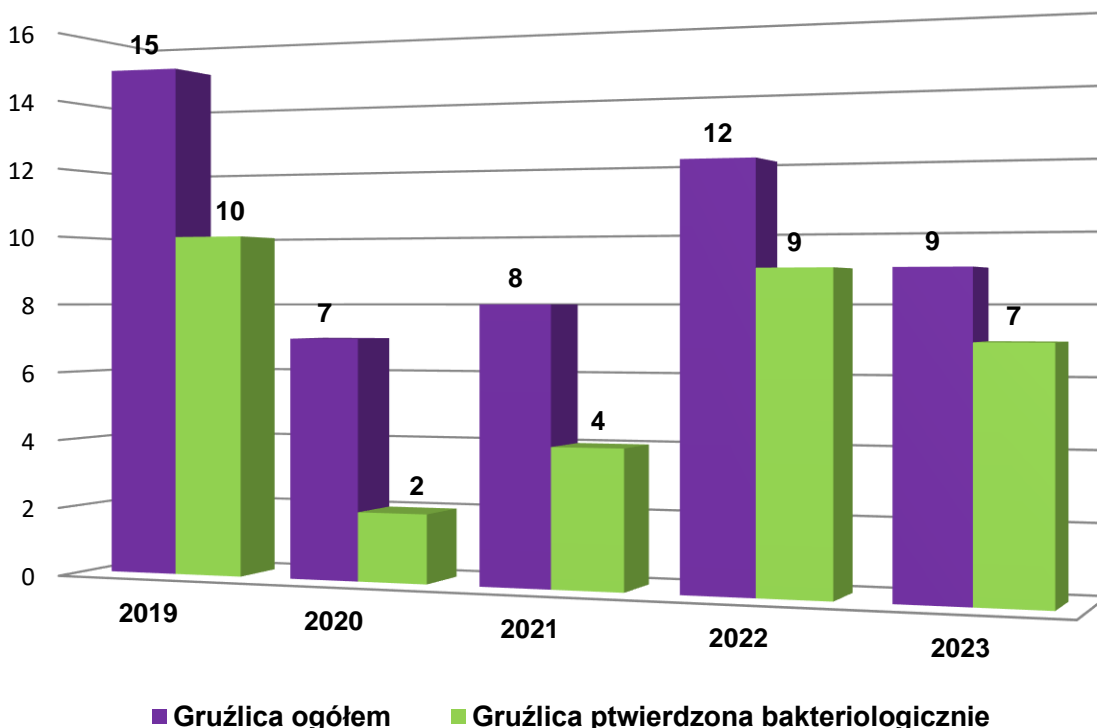
Do podmiotów leczniczych wysyłano pisma z prośbą o objęcie nadzorem lekarsko – pielęgniarskim osoby z otoczenia chorego, u którego rozpoznano gruźlicę prątkującą. Natomiast osobom z kontaktu pozostawiano w miejscu zamieszkania ulotki nt. gruźlicy a po wprowadzeniu nowej „Instrukcji postępowania w zakresie nadzoru epidemiologicznego nad gruźlicą” również pisma informujące o konieczności zgłoszenia się do POZ oraz przesłanie lub dostarczenie informacji zwrotnej od lekarza dotyczącej wyników z przeprowadzonej konsultacji. W przypadku pozyskania informacji, że osoba chora zajmuje się bydłem powiadamiany jest także Powiatowy Lekarz Weterynarii (w 2023 roku -2 powiadomienia).

Czynnikiem etiologicznym odpowiedzialnym za zachorowania są prątki gruźlicy (*Mycobacterium tuberculosis*). Gruźlica najczęściej przybiera postać płucną (gruźlica płuc), ale również może atakować inne narządy. Chorzy na gruźlicę podlegają ustawowemu obowiązkowi leczenia, a osoby chore na gruźlicę w okresie prątkowania oraz osoby z uzasadnionym podejrzeniem o prątkowanie dodatkowo obowiązkowej hospitalizacji. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wyszkowie w przypadku gruźlicy potwierdzonej bakteriologicznie prowadzi nadzór nad chorymi i osobami z ich najbliższego otoczenia.

Gruźlica płuc jest wywoływana przez bakterie – prątki gruźlicy. Przeniesieniem zakażenia na inne osoby zagraża jedynie jej postać płucna – u chorego nieleczzonego, w którego wydzielinie z dróg oddechowych występują prątki. Chory rozsiewa prątki wraz z wydzieliną dróg oddechowych, zwłaszcza w czasie kaszlu ale również podczas mówienia, śmiechu, kichania. Na samym początku choroby kaszel jest suchy, jednakże z czasem zmienia się w mokry. Osoba zakażona odkrztusza tzw. plwocinę. Innymi niepokojącymi objawami, które mogą towarzyszyć osobie chorej są m. in. osłabienie, senność, bóle w klatce piersiowej. Może pojawić się również nieznaczna gorączka, powiększenie węzłów chłonnych. Chorzy skarżą się także na spadek wagi mimo braku zmian w odżywianiu. Jednym z ostatnich objawów (pojawiający się na końcu) może być odkrztuszanie wydzieliny z krwią. Należy dodać, że choroba nie zawsze daje objawy. Istnieje wiele odmian gruźlicy, wśród których wyróżnia się: gruźlicę węzłopłucną, prosówkową ostrą, rozsianą podostrą, rozsianą przewlekłą, guzkową, naciekową, włóknisto-jamistą przewlekłą. Wdrożenie leczenia powoduje szybkie ustanie zakaźności chorego dla otoczenia.

Szczepienia przeciw gruźlicy nie chronią przed zachorowaniem, lecz jedynie zapobiegają wystąpieniu u dzieci ciężkich postaci choroby – zapaleniu opon mózgowo – rdzeniowych i rużlicy rozsianej (prosówkowej). Obecnie szczepienia są wykonywane jedynie u noworodków.

Gruźlica w latach 2019 - 2023

Największy odsetek zachorowań (44%) odnotowano u osób dorosłych w przedziale wiekowym 45 - 64 lata. Bardzo wysoki udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych nowych przypadków zachorowań stanowią mężczyźni (89 %). Linia trendu wzrostowa wraz z wiekiem osób chorych.

RSV i Grypa

Dnia 25.02.2023 r. weszły w życie dwa nowe rozporządzenia Ministra Zdrowia w zakresie objęcia zakażenia RSV przepisami ustawy z dnia 5 grudnia 2008r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi oraz w zakresie obowiązku zgłaszania do organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej w przypadku grypy sezonowej również zachorowań potwierdzonych dodatnim wynikiem szybkiego testu antygenowego, w przypadku zakażeń RSV - zachorowań potwierdzonych dodatnim wynikiem szybkiego testu antygenowego lub badań laboratoryjnych mających na celu izolację wirusa RSV lub wykrycie kwasu nukleinowego RSV wynikające z niżej wymienionych rozporządzeń:

1. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23 lutego 2023r. w sprawie zakażeń wirusem syncytialnym układu oddechowego RSV (Dz.U. 2023 poz. 354),
2. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23 lutego 2023r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zgłaszania podejrzeń i rozpoznań zakażeń, chorób zakaźnych oraz zgonów z ich powodu (Dz.U. 2023 poz. 348). W związku z powyższym poinformowano wszystkie podmioty lecznicze telefonicznie oraz wysyłano kilkakrotnie pisma przypominające o obowiązku zgłaszania wyżej wymienionych zakażeń.

W PSSE w Wyszkwowie w 2023 r. zarejestrowano:

- **68 zakażeń wywołanych wirusem RSV** (w tym 41 zachorowań u dzieci poniżej 2 roku życia)
- **126 zachorowań na grypę potwierdzoną wynikiem szybkiego testu antygenowego.**

Wirus RSV, czyli syncytialny wirus oddechowy to patogen z rodzaju pneumowirusów, infekujący drogi oddechowe człowieka. Wirus ten posiada materiał genetyczny w postaci RNA, a jego nazwa wynika ze specyficznego mechanizmu namnażania się. Replikujący się w komórkach dróg oddechowych wirus powoduje zlewanie się sąsiadujących ze sobą, zakażonych, komórek nabłonkowych w duże struktury – syncytia. Infekcje wywoływane przez wirusa RSV wykazują charakter sezonowy. Najczęściej do zakażenia dochodzi w okresie od jesieni do wczesnej wiosny, przy czym najwięcej nowych infekcji zazwyczaj odnotowuje się w okolicy stycznia i lutego.

W większości przypadków zakażenia wirusem RSV przebiegają dość łagodnie, a objawy przypominają typowe przeziębienie. Patogen ten jest jednak szczególnie niebezpieczny dla noworodków, niemowląt oraz dzieci poniżej 5 roku życia – infekcje wywoływane przez wirusa RSV stanowią w tej grupie najczęstszą przyczynę hospitalizacji z powodu chorób dróg oddechowych. Zakażenie wirusem RSV stanowi także znaczące niebezpieczeństwo dla osób w podeszłym wieku oraz osób ze współwystępującymi zaburzeniami [odporności](#).

Wirus RSV jest wysoce zakaźny – oznacza to, że nawet krótki kontakt z osobą zakażoną może prowadzić do przeniesienia się wirusa oraz rozwoju zakażenia u kolejnej osoby. Zakażone są osoby, które przechodzą infekcję bezobjawowo lub lekko. Mechanizm ten skutkuje dość łatwym rozwojem lokalnych ognisk epidemii, na przykład w żłobkach, przedszkolach lub oddziałach szpitalnych.

Grypa to ostra choroba zakaźna wywoływana przez wirus grypy, który atakuje drogi oddechowe. Czas trwania grypy i jej przebieg zależą od:

- właściwości patogenu,
- stanu fizycznego chorego,
- odpowiedzi układu odpornościowego danej osoby.

Na grypę można chorować wiele razy. Po chorobie nabywa się odporność, która jednak chroni przez krótki czas, ponieważ wirus grypy ciągle się zmienia. Za każdym razem organizm ma do czynienia z nowym, zmienionym wirusem. Choroba jest szczególnie niebezpieczna zwłaszcza dla dzieci i osób z grup podwyższonego ryzyka np. dla osób po transplantacji narządów, z przewlekłymi chorobami np. serca i płuc, a także dla cukrzyków, osób starszych, kobiet w ciąży i dla pracowników ochrony zdrowia.

Grypą można się zakazić:

- drogą kropelkową, gdy osoba chora mówi, kicha lub kaszle;
- poprzez kontakt bezpośredni, ponieważ np. zakrycie ust ręką przy kichaniu czy kasłaniu powoduje przeniesienie na nią śluzu wraz z wirusem (kasłanie powinno odbywać się w zgięciu łokciowe).

W związku z nowelizacją Programu Badań Statystycznych Statystyki Publicznej na 2023 r. z dniem 7 lipca 2023 r. weszły w życie przepisy Rozporządzenia Rady Ministrów **znoszące obowiązek** składania przez placówki medyczne do Państwowej Inspekcji Sanitarnej **sprawozdań MZ-55 „Tygodniowy, dzienny meldunek o zachorowaniach i podejrzeniach zachorowań na grypę”**.

Nadzór nad ogniskami i zachorowaniami wśród uchodźców.

W 2023r. zarejestrowano 15 zachorowań z powodu chorób zakaźnych u uchodźców - zachorowanie z powodu zakażenia pałeczkami Salmonella, 5 zachorowań na ospę wietrzną, 1 zachorowanie na WZW t. C, 1 zachorowanie na płonicę, 2 wirusowe zakażenie jelitowe nieokreślone A08.4, 3 zachorowania na COVID-19, 1 zachorowanie A09 Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu oraz 1 zachorowanie - Ostre zapalenie oskrzelików wywołane przez wirus RS.

W 2023r. przeprowadzono także pogadanki edukacyjne dla uchodźców, omówiono choroby zakaźne takie jak: Salmonelloza oraz inne zatrucia pokarmowe, inwazyjne choroby układu nerwowego (meningokoki, pneumokoki), WZW t. B, Boreliozę, Kleszczowe Zapalenie mózgu, narażenie na wściekliznę (postępowanie w przypadku pokąsania przez zwierzę, szczepienia p/wściekliznie). W miejscu zamieszkania pozostawiono ulotki w języku ukraińskim na temat: HIV/AIDS, COVID-19, Odry, Wścieklizny, Poliomyelitis, Krztuśca, WZW t. A, o szczepieniach p/krztuścowi, p/odrze, p/pneumokokom oraz ulotki w języku polskim na temat zatruc pokarmowych, Boreliozy, Kleszczowego Zapalenia Mózgu, Inwazyjnych Chorób Ośrodkowego Układu Nerwowego, WZW t. B., WZW t. C.

Inne zagrożenia i priorytetowe działania podejmowane przez PPIS w ramach zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych.

W 2023 r. w związku z wystąpieniem ogniska epidemicznego w jednym z Domów Pomocy Społecznej wywołanego przez Streptococcus pneumoniae (4 pacjentów hospitalizowano w tym: 3 osoby zmarły) udzielono instruktażu na temat postępowania z pensjonariuszami w przypadku chorób przenoszonych drogą kropelkową i oddechową (konieczność zastosowania izolacji lub kohortacji pensjonariuszy). Przekazano ulotki na temat inwazyjnych chorób ośrodkowego układu nerwowego oraz o zalecanych szczepieniach. Podczas kontroli stanu higieniczno – sanitarnego placówki, po raz kolejny przypomniano o stosowaniu maseczek przez personel oraz o prawidłowym wykonywaniu procedury mycia i dezynfekcji rąk, zwiększeniu częstotliwości dezynfekcji powierzchni dotykowych.

Ponownie zalecono w uzgodnieniu z lekarzem przeprowadzenie szczepień ochronnych przeciwko pneumokokom wśród pensjonariuszy (szczepienia zalecane wszystkim osobom dorosłym w wieku 65 lat i starszym, gdyż jest to grupa **pacjentów szczególnie narażonych na ciężki przebieg infekcji zakaźnych**).

W bieżącym roku sprawozdawczym przeprowadzono łącznie **1252** wywiady epidemiologiczne w tym: - **830** dotyczyło COVID -19, - **422** pozostałe.

II. Działalność w zakresie higieny lecznictwa:

Na terenie działalności PSSE w Wyszku znajduje się obecnie 127 podmiotów leczniczych w tym:

- 2 podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne:
 - 1 szpital nie będący przedsiębiorcą,
 - 1 ZOL poza strukturami szpitala,

- 1 podmiot leczniczy wykonujący inne całodobowe świadczenia zdrowotne:
 - 1 MONAR,
- **68** podmiotów leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne:
 - 3 przychodnie, ośrodki, poradnie, ambulatoria nie będące przedsiębiorcami
 - 25 przychodnie, ośrodki, poradnie, ambulatoria będące przedsiębiorcami,
 - 4 pogotowia ratunkowe i zespoły wyjazdowe,
 - 5 medyczne laboratoria diagnostyczne w tym punkty pobrań,
 - 6 zakładów rehabilitacji leczniczej,
 - 25 inne: (Caritas Diecezji Łomżyńskiej, Pielęgniarskie Opieki Długoterminowe Domowe, NZOZy – stomatologia, NZOZ Fantom – diagnostyka obrazowa),
- **62** praktyk zawodowych, obejmujących:
 - 22 gabinety indywidualnej i grupowej praktyki lekarskiej o profilu niezabiegowym,
 - 39 gabinetów indywidualnej i grupowej praktyki lekarskiej o profilu zabiegowym, (w tym: 27 gabinetów stomatologiczne),
 - 1 praktyka położnej.

Dodatkowo w zakresie higieny lecznictwa sprawowany jest nadzór nad 8 placówkami zapewniającymi całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku w tym domy pomocy społecznej.

W bieżącym roku sprawozdawczym przeprowadzono łącznie **97 kontroli** w tym:

- 65 w zakresie higieny lecznictwa,
- 32 w zakresie szczepień ochronnych.

Zakres kontroli tych obiektów obejmował:

- stan sanitarno-techniczny obiektów,
- prowadzenie procesów dezynfekcji, sterylizacji,
- postępowanie z bielizną czystą i brudną,
- postępowanie z odpadami,
- stosowanie środków ochrony indywidualnej,
- przestrzeganie procedur sanitarno-higienicznych zapobiegających zakażeniom.

Wydano łącznie 22 decyzje administracyjne w tym:

- 6 decyzji nakazowych,
- 5 decyzji przedłużających,
- 1 decyzja umarzająca,
- 10 decyzji płatniczych.

Nałożono 1 mandat dotyczący bieżącego stanu sanitarno – higienicznego w POZ na kwotę 300zł.

Na koniec roku 2023 r. 4 podmioty lecznicze w tym: szpital nie spełniają wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U z 2022 r. poz. 402).

Ogniska epidemiczne w szpitalu

Zakażenia szpitalne oraz występowanie ognisk epidemicznych w szpitalach stanowi ważny i ciągle aktualny problem. Ogniska epidemiczne stanowią zagrożenie zarówno dla pacjentów jak i personelu. Szpitalnym ogniskiem epidemicznym określa się występowanie co najmniej dwóch zachorowań wywołanych tym samym drobnoustrojem, pozostających ze sobą w związku epidemiologicznym. Ognisko epidemiczne w szpitalu oznacza wzrost powyżej oczekiwanej częstości występowania zakażeń lub kolonizacji, wywołanych przez określony drobnoustrój. Przebieg i charakter ogniska epidemicznego różni się w zależności od rodzaju czynnika etiologicznego, postaci klinicznej zakażenia, specyfiki oddziału, grupy hospitalizowanych pacjentów. Najskuteczniejszym środkiem w zapobieganiu występowaniu zakażeń w podmiocie leczniczym jest przestrzeganie obowiązujących w placówce procedur zapobiegania zakażeniom i chorobom zakaźnym.

W roku 2023 na terenie powiatu wyszkowskiego odnotowano **2 ogniska epidemiczne wywołane przez SARS-CoV-2**, które wystąpiły w Oddziale Chorób Wewnętrznych i Diabetologii w SPZZOZ w Wyszkowie:

- w pierwszym – **dodatni wynik na obecność SARS-CoV-2 u 13 pacjentów i 2 osób z personelu medycznego** w tym: **4 zgony** (3 zgony z powodu zakażenia, 1 zgon z powodu innego niż zakażenie),
- w drugim – **dodatni wynik na obecność SARS-CoV-2 u 3 pacjentów** w tym: **2 zgony** (1 zgon z powodu zakażenia, 1 zgon z powodu innego niż zakażenie).

Raporty przesyłane do PSSE:

1. Raport wstępny o podejrzeniu lub wystąpieniu ogniska epidemicznego.
2. Raport końcowy z wygaszania ogniska epidemicznego.
3. Raport okresowy o bieżącej sytuacji epidemiologicznej szpitala za okres (raport roczny).
4. Raport miesięczny, który dotyczy liczby wykonanych badań mikrobiologicznych w szpitalu.
5. Raport zbiorczy do PSSE pacjenci CPE/NDM (raporty miesięczne w przypadku hospitalizacji dwóch pacjentów z kolonizacją lub zakażeniem CPE/NDM).
6. Tabela – liczba przeprowadzonych badań przesiewowych w kierunku CPE/NDM u pacjentów z grup ryzyka (przy przyjęciu do szpitala do 48 godz. oraz powyżej 48 godz.

STANOWISKO DS. NADZORU NAD SZCZEPIENIAMI OCHRONNYMI

Realizacja szczepień ochronnych odbywa się zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych (PSO), który jest ogłaszany corocznie przez Głównego Inspektora Sanitarnego w formie komunikatu w dzienniku urzędowym ministra właściwego do spraw zdrowia.

Program Szczepień Ochronnych składa się z części obejmujących: szczepienia obowiązkowe dzieci i młodzieży według wieku, szczepienia obowiązkowe osób narażonych w sposób szczególny na zakażenie oraz szczepienia zalecane, które nie są finansowane ze środków znajdujących się w budżecie Ministra Zdrowia. Koszt szczepień obowiązkowych jest pokrywany z budżetu państwa, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zdrowia. Wykaz zalecanych szczepień ochronnych oraz sposób ich finansowania i dokumentowania określa Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie wykazu zalecanych szczepień ochronnych oraz sposobu finansowania i dokumentowania zalecanych szczepień ochronnych wymaganych międzynarodowymi przepisami zdrowotnymi.

W wykazie zalecanych szczepień ochronnych przeprowadzanych w aptece, które mogą być w całości lub w części finansowane ze środków publicznych, znalazły się szczepienia przeciwko grypie, COVID-19 i pneumokokom.

W ostatnich latach w Polsce, w tym również w powiecie wyszkowskim obserwuje się niekorzystne efekty działalności tzw. ruchów antyszczepionkowych.

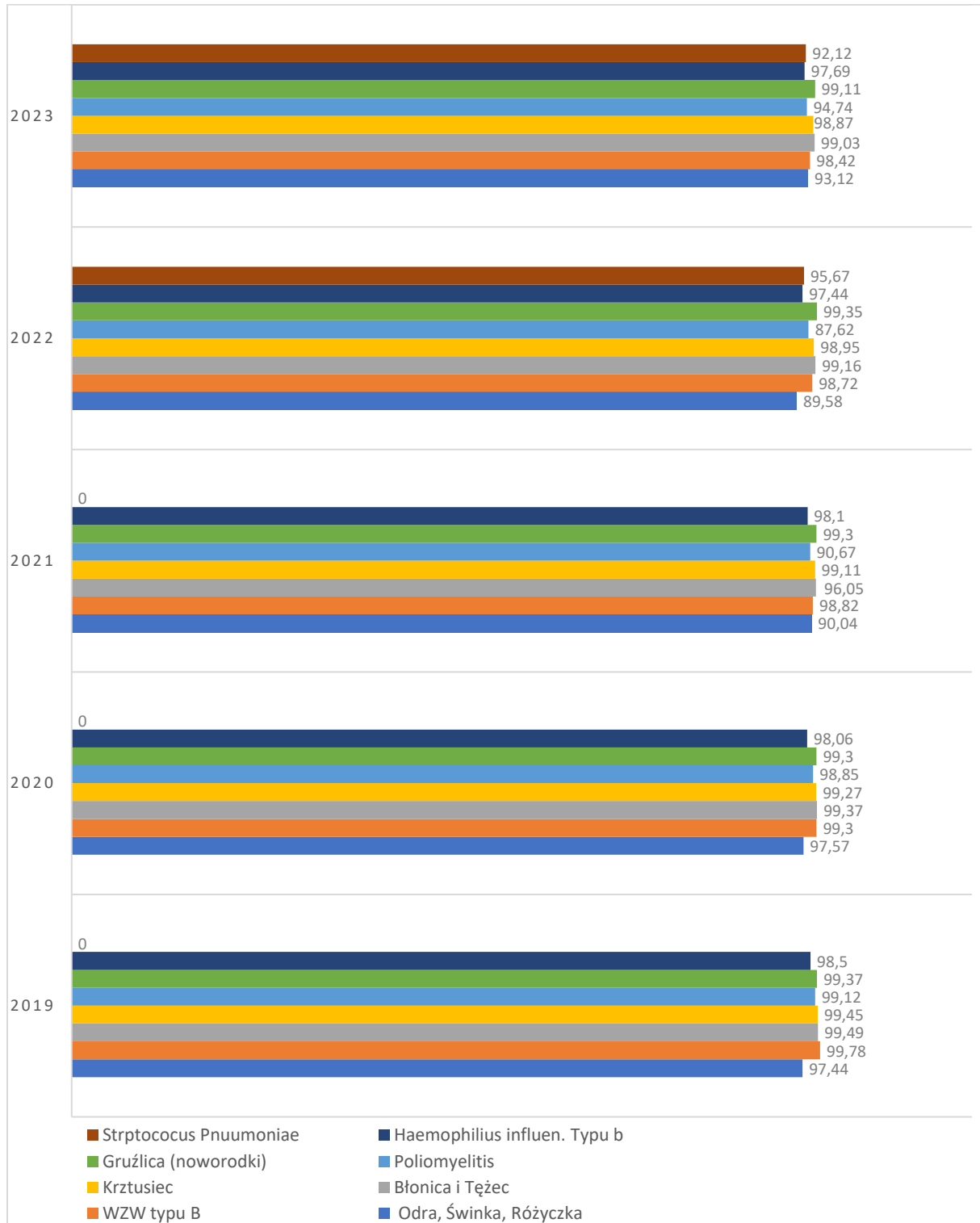
Propaganda tych ruchów przypisuje szczepieniom wiele niekorzystnych reakcji i ciężkich odczynów poszczepiennych, co do których brak jest udowodnionych podstaw dla powiązań przyczynowych ze szczepieniami. Główną rolę odgrywają tu serwisy społecznościowe, które posiadają ogromną liczbę użytkowników na całym świecie. Ma to ogromne znaczenie związane ze spadkiem zaufania do szczepień ochronnych.

Kierownicy placówek wykonujących szczepienia ochronne zobowiązani są do zgłaszania osób, które zaniedbały lub świadomie uchylają się od obowiązku szczepień..

Na terenie powiatu wyszkowskiego w roku 2023 funkcjonowało 20 podmiotów działalności leczniczej wykonujących szczepienia w tym dwa punkty szczepień w SPZZOZ w Wyszkowie (Oddział Neonatologiczny, Szpitalny Oddział Ratunkowy). W placówkach znajdowało się 16.826 kart uodpornienia dzieci i młodzieży poniżej 20 roku życia. Stan uodpornienia populacji w 2023 roku wyniósł ogółem 98,48%.

Stan uodpornienia przeciw poszczególnym chorobom przedstawiono na wykresie.

Wykres: Stan uodpornienia populacji w latach 2019-2023

1 czerwca 2023r. w całym kraju- rozpoczęły się powszechne, dobrowolne szczepienia przeciw wirusowi HPV wśród nastolatków. Na terenie powiatu wyszkowskiego wydano **410 preparatów** szczepionkowych p/HPV(Gardasil-208, Cervarix-202) na pierwsze dawki dla osób zgłaszających swoją chęć zaszczepienia nastolatków(dziewcząt i chłopców) dla których został przeznaczony preparat szczepionkowy. Rodziców chętnych zaszczepić swoje dzieci było dużo więcej ale ilość dostępnych preparatów była ograniczona.

Szczepienia obowiązkowe przeciwko tężcowi osób po zranieniach i urazach w 2023 oraz latach 2022 i 2021

Rok sprawozdawczy	Liczba zaszczepionych osób ogółem	Liczba zaszczepionych osób grupie 20-29 lat	Liczba zaszczepionych osób grupie 30 i powyżej
2023	1216	272	944
2022	1459	361	1098
2021	1511	1315	196

W 2023r. w ramach szczepień zalecanych zostało zaszczepionych:

-p/grypie -1201 osób w grupie od 0-do 65 roku życia.,

-p/wirusowemu zapaleniu wątroby typu A –9 osób w grupie od 0 do powyżej 20 roku życia,

-p/kleszczowemu zapaleniu mózgu- 71 osób w grupie od 0 do powyżej 20 roku życia,

-p/streptococcus pneumoniae- 26 osób w grupie powyżej 30 roku życia

W ramach szczepień zalecanych w 2023r podmiot leczniczy KA-MED - przystąpił na lata 2023-2025

do Programu Polityki Zdrowotnej Szczepień P/Neisseria Meningitidisz grupy B w grupie dzieci do lat 3 –w ramach programu zostało szczepionych **157** dzieci.

W 2023 r. w ramach szczepień zalecanych szczepienie finansowane przez samorządy w ramach programów zdrowotnych m.in.: gm. Długosiodło, refundacja przez samorząd szczepionek p/ grypie zostało zaszczepionych **155** osób.

Poniżej przedstawiono pełny stan zaszczepienia dzieci za rok 2019, 2020 i 2021:

- a) Osoby, które zostały zaszczepione przeciw wszystkim chorobom uwzględnionym w „Kalendarzu szczepień” otrzymały wszystkie dawki szczepionek które były wymagane w tym wieku .
- b) Osoby, które nie otrzymały uwzględnionych w „ Kalendarzu szczepień” wszystkich dawek szczepionek wymaganych w tym wieku.

Szczepienia uwzględnione w kalendarzu szczepień				
Rok urodzenia	Wszystkie szczepienia	Brak niektórych szczepień ^a	Brak jakichkolwiek szczepień ^b	Ogólna liczba dzieci w roczniku 2021
2019	756	125	11	892
2020	607	215	11	833
2021	723	99	6	823

Wszystkie punkty szczepień zaopatrują się w szczepionki w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wyszkowie. Dystrybucja oraz przechowywanie ich odbywa się z zachowaniem łańcucha chłodniczego.

W roku 2023 w rejestrze niepożądanych odczynów poszczepiennych odnotowano 2 łagodne przypadki niepożądanych zdarzeń po szczepieniu przeciw BCG i TdaP.

W trakcie całego roku prowadzone było szereg działań edukacyjnych wśród ludności pochodzenia Ukraińskiego przebywającej na terenie naszego powiatu dotyczące możliwości korzystania z opieki zdrowotnej w ośrodkach zdrowia oraz z możliwości zaszczepienia dzieci zgodnie z obowiązującym kalendarzem szczepień w naszym kraju.

Ponadto prowadzone były także spotkania w tematyce szczepień ochronnych w grupach przedszkolnych. Spotkania miały na celu edukację w zakresie znaczenia szczepień ochronnych na prawidłowy rozwój i zapobieganie chorobom zakaźnym wśród najmłodszych. W spotkaniach wzięło udział około 150 dzieci.

Szczepienia są jedną z najważniejszych metod profilaktyki zdrowotnej i jednym z największych osiągnięć medycyny, ratującą życie milionów ludzi.

SEKCJA HIGIENY KOMUNALNEJ

JAKOŚĆ WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI

Nadzór nad jakością wody przeznaczanej do spożycia przez ludzi sprawowany jest przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej na podstawie:

- ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej
- Ustawy z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków
- Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczanej do spożycia przez ludzi

Podstawę zapewnienia konsumentom bezpiecznej wody do spożycia stanowią zarówno badania wykonywane przez producentów wody w ramach kontroli wewnętrznej, jak i badania realizowane w ramach nadzoru organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Producenci prowadzą badania jakości wody w ramach kontroli wewnętrznej na podstawie uzgodnionych z organami Państwowej Inspekcji Sanitarnej harmonogramów pobierania próbek wody. Sprawozdania z powyższych badań przekazywane są organom Państwowej Inspekcji Sanitarnej, które weryfikują terminowość ich przekazywania, analizują wyniki badań i określają przydatność wody do spożycia.

Zadania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wyszku w zakresie nadzoru nad zaopatrzeniem w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi polegają na:

- * prowadzeniu nadzoru nad stanem sanitarnym obiektów i urządzeń wodociągowych,
- * organizacji i prowadzeniu monitoringu jakości wody (typowanie miejsc poboru próbek, tworzenie harmonogramu, pobieranie i dystrybucja próbek, gromadzenie, weryfikacja, analiza, ocena i raportowanie danych monitoringowych),
- * przygotowaniu dokumentacji w ramach prowadzonych postępowań administracyjnych egzekwujących poprawę jakości wody oraz stanu sanitarnego urządzeń wodociągowych,
- * wydawaniu ocen higienicznych dotyczących materiałów i wyrobów używanych do uzdatniania wody przeznaczanej do spożycia przez ludzi,
- * sporządzaniu ocen jakości wody przeznaczanej do spożycia, informowanie organów samorządowych oraz ludności terenu powiatu wyszkowskiego

Zbiorowe zaopatrzenie w wodę w powiecie wyszkowskim wg stanu na dzień 31.12.2023r.

Tabela nr 1.

L.p.	Wyszczególnienie	Ilość
1.	Ilość stref zaopatrzenia	18
2.	Ilość funkcjonujących ujęć wody w tym: <ul style="list-style-type: none">• wód podziemnych• wód powierzchniowych• wód mieszanych	18 0 0
3.	Ilość funkcjonujących ujęć wody według wydajności w tym: <ul style="list-style-type: none">• <100 m³/d• 101<1000 m³/d• 1001<10 000 m³/d• 10 001<100 000m³/d• > 1000 000m³/d	1 16 1 0 0

4.	Ilość funkcjonujących sieci wodociągowych: <ul style="list-style-type: none">• liczba• długość sieci• procent ludności korzystających z tych sieci	18 971 098km 96,41
----	--	--------------------------

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wyszku znajduje się 18 wodociągów do zbiorowego zaopatrzenia w wodę, opartych na ujęciach wody podziemnej czerpanych ze studni głębinowych. Jedno ujęcie o wydajności poniżej 100m³/d jest w miejscowości Dalekie Tartak gm. Brańszczyk. 16 ujęć o wydajności od 101 do 1000m³/d tj.:

Gmina Brańszczyk – 6 ujęć w miejscowościach : Poręba, Nowe Budy, Udrzyn, Turzyn, Trzcianka, Białełto

Gmina Rzańnik – 3 ujęcia w miejscowościach : Ochudno, Rzańnik , Stary Lubiel

Gmina Długosiodło – 3 ujęcia w miejscowościach: Długosiodło, Chrzczanka Włociańska. Stare Bosewo

Gmina Zabrodzie – 1 ujęcie w miejscowości Niegów

Gmina Somianka – 3 ujęcia w miejscowościach : Somianka, Celinowo, Stare Wypychy.

Gmina Wyszuk – 1 ujęcie o wydajności od 1001 do 10 000m³/d zarządzane przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Wyszku

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wyszku z 2 wodociągów z terenu powiatu wyszkowskiego przekazuje dane do raportu dla Komisji Europejskiej w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w celu wypełnienia obowiązków traktatowych. Jest to wodociąg publiczny Niegów zarządzany przez Gminę Zabrodzie i wodociąg publiczny Wyszuk zarządzany przez PWiK Sp. z o.o. w Wyszku.

Długość sieci wodociągowej w powiecie wyszkowskim to ok. **971 098 km**. Korzysta z niej około 71 670 mieszkańców zamieszkujących powiat. Mieszkańcy trzech miejscowości na terenie gminy Długosiodło : Plewki, Prabuty i Suski zaopatrywani są w wodę z wodociągów sieciowych sąsiednich powiatów: ostrowskiego i ostrołęckiego. Mieszkańcy zamieszkujący gminę Wyszuk: Kamieńczyk, Loretto, Świniotop, Puste Łąki nie są podłączeni do zbiorowego zaopatrzenia w wodę. Korzystają z własnych wodociągów lokalnych i studni przydomowych, z których woda nie jest badana. W okresach wiosennych w tych miejscowościach występują podtopienia i powodzie. Woda może roznosić i osadzać na terenie powodziowym zarazki zakaźnych schorzeń przewodu pokarmowego: duru brzuszego, czerwonki, salmonelloz i innych chorób biegunkowych. Najlepszym rozwiązaniem było by zapewnienie mieszkańcom tych miejscowości bezpiecznej wody z wodociągu publicznego.

W 2023r. przeprowadzono modernizację w 2 Stacjach Uzdatniania Wody na terenie gm. Rzańnik w miejscowościach Ochudno i Stary Lubiel. W obiektach tych zostały wymienione przewody wodociągowe oraz urządzenia filtrujące wodę tj. odżelaziacze, odmanganiacze oraz pompy w studniach.

Modernizację przeprowadzono również w Stacji Uzdatniania Wody w Ośrodku Szkolenia Służby Więziennej w Popowie Parcele, zostały wymienione urządzenia filtrujące wodę. W pozostałych Stacjach Uzdatniania Wody przeprowadzane były bieżące prace tj. utrzymanie właściwego stanu porządkowego terenu wokół obiektu, studni, białkowanie studzienek studni głębinowych. Na terenie powiatu wyszkowskiego działa 1 przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne, 2 gminy oraz 3 zakłady gospodarki komunalnej, których zadaniem jest realizacja dostaw wody w wymaganej ilości i pod odpowiednim ciśnieniem oraz dostaw wody w sposób ciągły , a także zapewnienie należytej jakości dostarczonej wody.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wyszkanie sprawuje także nadzór nad podmiotami wykorzystującymi wodę pochodzącą z indywidualnych ujęć w ramach prowadzonej działalności gospodarczej lub w podmiotach działających na rynku spożywczym. Na terenie powiatu wyszkowskiego znajduje się 6 takich podmiotów. Są to:

1. Ośrodek Charytatywno -Szkoleniowy CARITAS Popowo Letnisko
2. Ośrodek Szkolenia Służby Więziennej Popowo Parcele
3. Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Wyszkanie
4. Hotel „ Kamiza” w Turzynie
5. Dom Pomocy Społecznej Charytatywne Dzieło Miłości ks. I. Kłopotowskiego Loretto
6. Dom Opieki „ Leśna Góra” w Kamieńczuku

Właściciele w/w podmiotów uzgadniają z PPIS w Wyszkanie harmonogramy poboru próbek wody i przedstawiają sprawozdania z przeprowadzonych badań.

Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na dzień 31.12.2023r.

Tabela nr 2.

Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę o prod. (m ³ /d)	Liczba urządzeń dostarczających wodę			
	razem	przydatną do spożycia	warunkowo przydatną do spożycia	o braku przydatności do spożycia
<100	1	1	0	0
101<1000	16	16	0	0
101<1000	1	1	0	0
Razem	18	18	0	0
Inne podmioty zaopatrujące w wodę	6	6	0	0

Dane umieszczone w tabeli nr 2 pokazują, że w roku 2023 w ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wyszkanie funkcjonowało 18 wodociągów do zbiorowego zaopatrzenia w wodę. We wszystkich wodociągach służących do zbiorowego zaopatrzenia w wodę Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wyszkanie stwierdził przydatność wody do spożycia. Również woda z indywidualnych ujęć wykorzystywana przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą lub w podmiotach działających na rynku spożywczym odpowiadała wymaganiom obowiązującego rozporządzenia.

Jakość wody w tabeli nr 2 określana jest na koniec danego roku sprawozdawczego. W ciągu całego roku zdarzały się sporadycznie pogorszenia jakości mikrobiologicznej czy fizykochemicznej w wodociągach. Były to jednak przypadki krótkotrwałe i nie miały wpływu na roczną ocenę jakości wody. W przypadku stwierdzenia pogorszenia jakości wody pod względem mikrobiologicznym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wyszkanie natychmiast informował właściciela wodociągu o przekroczeniach. Były to przekroczenia, które nie zagrażały bezpośrednio zdrowiu ludzi np. przekroczenie ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C. Właściciel wodociągu natychmiast przystępował do działań naprawczych, informował mieszkańców o zaistniałej sytuacji i ponownie pobierał wodę do analizy celem sprawdzenia jej jakości. Taka sytuacja dotyczyła wodociągu publicznego w miejscowości Białe Błoto gm. Brańszczyk. Pod względem fizykochemicznym w 2023r. przekroczenia żelaza, manganu i amoniaku stwierdzono na Stacji Uzdatniania Wody w Starym Lubielu, a żelaza i manganu na Stacji Uzdatniania Wody Ośrodka Szkolenia Służby Więziennej w Popowie. Przez

Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wyszkanie zostały wydane 2 decyzje administracyjne na doprowadzenie jakości wody do wymagań rozporządzenia. Po przeprowadzonej modernizacji jakość wody uległa poprawie i postępowania zostały zamknięte.

W jednym obiekcie w pobranej próbce wody stwierdzono obecność bakterii grupy coli. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny wydał ocenę o braku przydatności wody do spożycia i decyzję z rygorem natychmiastowej wykonalności o zaprzestaniu korzystania z wody z tego wodociągu. Po przeprowadzeniu dezynfekcji studni i sieci wodociągowej w powtórnie pobranych próbkach wody przekroczeń nie stwierdzono. Postępowanie zostało zamknięte.

Liczba ludności zaopatrywanej w wodę w powiecie wyszkowskim na dzień 31.12.2023r.

Tabela nr 3.

Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę o prod. (m ³ /d)	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę (w tyś)			
	razem	przydatną do spożycia	warunkowo przydatną do spożycia	o braku przydatności do spożycia
<100	1	289		
101<1000	16	32 915		
1001<10 000	1	38 466		
Razem	18	71 670		
Inne podmioty zaopatrujące w wodę	6	163		

Jak wskazuje zestawienie w tabeli nr 3 ludność powiatu wyszkowskiego w 2023r. korzystała z wody przydatnej do spożycia przez ludzi pochodzącej ze zbiorowego zaopatrzenia .

Wśród konsumentów obserwuje się wzrost świadomości na temat wymagań, jakie powinna spełnić bezpieczna i zdrowa woda do spożycia. Dlatego też przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne podnoszą jakość świadczonych usług starając się zapewnić dostarczenie produktu o jak najwyższej jakości, co znajduje odzwierciedlenie w uzyskiwanych wynikach badań.

Ocena jakości wody za 2023r.

Tabela nr 4.

Lp.	Nazwa wodociągu	Produkcja wody w m ³ /d	Ocena wydana na dzień 31.12.2023r.	Wskaźnik przekroczony
1.	Wyszków ul. Komunalna	5587	odpowiada wymaganiom	
2	Poręba gm. Brańszczyk	183	odpowiada wymaganiom	
3	Udrzyn gm. Brańszczyk	198	odpowiada wymaganiom	
4	Nowe Budy gm. Brańszczyk	142	odpowiada wymaganiom	
5	Turzyn gm. Brańszczyk	100,5	odpowiada wymaganiom	
6	Białełoto gm. Brańszczyk	216	odpowiada wymaganiom	

7.	Trzcianka gm. Brańszczyk	570	odpowiada wymaganiom	
8.	Dalekie Tartak gm. Brańszczyk	50	odpowiada wymaganiom	
9	Długosiodło gm. Długosiodło	324,93	odpowiada wymaganiom	
10.	Chrzczanka Włociańska gm. Długosiodło	116,22	odpowiada wymaganiom	
11	Stare Bosewo gm. Długosiodło	329,59	odpowiada wymaganiom	
12.	Somianka gm. Somianka	205,32	odpowiada wymaganiom	
13.	Celinowo gm. Somianka	311,84	odpowiada wymaganiom	
14.	Stare Wypychy gm. Somianka	373,11	odpowiada wymaganiom	
15.	Niegów gm. Zabrodzie	998	odpowiada wymaganiom	
16.	Rząśnik gm. Rząśnik	460,38	odpowiada wymaganiom	
17.	Ochudno gm. Rząśnik	238,84	odpowiada wymaganiom	
18.	Stary Lubiel gm. Rząśnik	434,84	odpowiada wymaganiom	
19.	„ Caritas” Popowo		odpowiada wymaganiom	
20.	OSSW Popowo Parcele		odpowiada wymaganiom	
21.	DPS Loretto		odpowiada wymaganiom	
22	„Kamiza” Turzyn		odpowiada wymaganiom	
23	SPZZOZ Wyszaków		odpowiada wymaganiom	
24	DO „ Leśna Góra” Kamieńczyk		odpowiada wymaganiom	

W roku 2023 skontrolowano i oceniono **18** wodociągów służących do zbiorowego zaopatrzenia w wodę i **6** wodociągów lokalnych, z których woda wykorzystywana jest przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą lub w podmiotach działających na rynku spożywczym. Pobrano do badań laboratoryjnych z nadzoru i w ramach prac zleconych **270** próbek wody do spożycia w ramach monitoringu kontrolnego i przeglądowego. Wodociągi produkowały wodę dobrej jakości, spełniającą wymagania sanitarne, ocenioną jako przydatną do spożycia.

W 2023r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wyszkanie zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi wydał **67 ocen** jakości wody, stwierdzając w 62 przypadkach przydatność wody do spożycia przez ludzi, w 4 przypadkach warunkową przydatności i 1 ocenę o braku przydatności wody do spożycia.

Podsumowanie i wnioski.

1. Analiza jakości mikrobiologicznej i fizykochemicznej badanych wód potwierdza, że nie stanowią one zagrożenia dla zdrowia ludności, a przekroczenia parametrów, które mogłyby zagrozić zdrowiu osób spożywających tę wodę oraz mogłyby pogorszyć jej ocenę organoleptyczną były sporadyczne.
2. Stan bezpieczeństwa sanitarnego na nadzorowanym terenie w 2023r. w zakresie zaopatrzenia ludności w wodę uznać należy za dobry.
3. Głównym zagrożeniem dla podziemnych ujęć wody jest niewystarczające skanalizowanie terenów wiejskich, a co za tym idzie- nieszczelne szamba lub ich brak oraz niefrasobliwość ludzi odprowadzających i wylewających ścieki do gruntu.

Jakość wody w kąpieliskach i miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli oraz basenach.

W 2023r. na terenie nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wyszkanie funkcjonowały 2 kąpieliska na terenie gminy Zabrodzie w miejscowości Słopsk. Organizator opracował profil wody dla poszczególnych kąpielisk oraz ustalił w porozumieniu z Inspektorem Sanitarnym w Wyszkanie harmonogram pobierania próbek wody w wyznaczonych punktach na kąpieliskach. Próby wody z nadzoru oraz w ramach kontroli wewnętrznej były pobierane przez próbkobiorców Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Wyszkanie zgodnie z harmonogramem, a badania wody przeprowadzane były w laboratorium Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Ostrowi Mazowieckiej. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wyszkanie wydał **10 ocen** o przydatności wody do kąpeli. Bieżące oceny o jakości wody były przesyłane do Urzędu Gminy i umieszczone na tablicy ogłoszeń na kąpielisku. Informacje o jakości wody w kąpieliskach oraz o warunkach panujących na kąpieliskach były na bieżąco umieszczane przez organizatora kąpielisk i Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wyszkanie w serwisie kąpieliskowym i były dostępne na stronie internetowej Głównego Inspektora Sanitarnego. Organizator kąpieliska właściwie przygotował i utrzymywał infrastrukturę kąpielisk do użytkowania. Mając na uwadze bezpieczeństwo kąpiących się wyznaczono strefy dla osób umiejących pływać i dla dzieci. Zapewniono ratowników WOPR, przebieralnie, kontenery sanitarne z kabinami ustępowymi i umywalkami do mycia rąk, natryski. Na plaży ustawiono kosze na śmieci.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wyszkanie prowadzi również nadzór nad jakością wody na Pływalni WOSiR w Wyszkanie oraz nad jakością wody w sezonowym odkrytym basenie w Długosiodle i w Rzańniku. Woda była badana zgodnie z harmonogramem. W 2023r. ze względu na obecność bakterii *Pseudomonas aeruginosa* w pobranych próbkach wody z niecki rekreacyjnej i z wanny z hydromasażem w Pływalni WOSiR Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wyszkanie stwierdził brak przydatności wody do kąpeli i wydał decyzję z rygorem natychmiastowej wykonalności o unieruchomieniu niecki rekreacyjnej pływalni i wanny z hydromasażem do chwili uzyskania sprawozdań z badań jakości wody bez przekroczeń, nie stwarzających zagrożenie dla zdrowia osób kąpiących się.

STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

Kontrole stanu sanitarnego przeprowadzono w następujących obiektach użyteczności publicznej.

- SPZZOZ w Wyszkanie
- 4 Domach Pomocy Społecznej
- 3 placówkach zapewniających całodobową opiekę
- 2 ustępach publicznych

- 1 ustępie ogólnodostępnym
- 28 zakładach kosmetyczny, zakładach tatuażu
- 30 zakładach fryzjerskich
- 5 zakładach fryzjersko-kosmetycznych
- Pływalniach krytej i sezonowych
- 4 cmentarzach
- 3 domach przedpogrzebowych
- Komendzie Powiatowej Policji
- 10 obiektach hotelarskich

W Szpitalu w Wyszkanie pracownicy Sekcji Nadzoru Higieny Komunalnej przeprowadzili kontrolę zaplecza szpitala: tj. pomieszczeń przeznaczonych na przechowywanie bielizny czystej, brudnej, pomieszczeń przeznaczonych na odpady medyczne i pomieszczenia pro-morte, terenu wokół obiektu, studni oraz stacji uzdatniania wody. Stan sanitarno -porządkowy zaplecza szpitala nie budził zastrzeżeń. Szpital ma podpisane umowy na odbiór odpadów medycznych, komunalnych, pranie pościeli z zewnętrzną pralnią i z domem pogrzebowym na odbiór ciał osób zmarłych. Szpital zaopatrywany jest w wodę z własnego ujęcia. Woda pobierana i badana zgodnie z opracowanym i zatwierdzonym harmonogramem. Przekroczeń nie stwierdzano. W pobranych dwukrotnie w 2023r. 10 próbkach ciepłej wody w pięciu oddziałach Szpitala w kierunku występowania bakterii Legionella sp, stwierdzono w 1 próbce średnie skażenie wody pałeczkami Legionella sp. W pozostałych 9 próbkach ciepłej wody nie stwierdzono skażenia instalacji ciepłej wody pałeczkami Legionella sp.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wyszkanie w 2023r. przeprowadził kontrolę 4 Domów Pomocy Społecznej. Stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń dobry. W pobranych do analizy próbkach ciepłej wody w DPS Loretto, DPS „Zacisze” Wólka Grochowa i w DPS Brańszczyk ul. Jana Pawła II bakterii Legionella sp. nie stwierdzono. W Domu Pomocy Społecznej w Niegowie w pobranych próbkach ciepłej wody stwierdzono średnie skażenie wody pałeczkami Legionella sp. Zarządzający obiektem przeprowadził działania naprawcze polegające na przegrzaniu instalacji, wymianie głowic prysznicowych. W ponownie pobranych próbkach wody zanieczyszczeń nie stwierdzono. Badania ciepłej wody wykonano także w DPS dla Dzieci „ Fiszor” Gaj - stwierdzono w 1 próbce wysokie skażenie instalacji ciepłej wody. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wyszkanie wydał decyzję o zaprzestaniu korzystania z pryszniców, podjęcie działań naprawczych i przedstawienie wyników badania ciepłej wody odpowiadających wymaganiom rozporządzenia. Przeprowadzone działania przyniosły pożądany skutek i postępowanie zostało zakończone.

W próbkach wody pobranych w hotelach, obiektach noclegowych i Pływalni nie stwierdzono skażenia instalacji ciepłej wody bakteriami Legionella sp.

W związku z przypadkami zachorowania na legionellozę mieszkańców w niektórych województwach na terenie Polski pracownicy Sekcji Higieny Komunalnej opracowali informację dotyczącą bakterii Legionella i sposób postępowania w celu ograniczenia ryzyka związanego z występowaniem bakterii Legionella sp. w instalacji ciepłej wody w budynkach. Informacja została umieszczona na naszej stronie internetowej oraz przesłana do Spółdzielni Mieszkaniowych celem umieszczenia informacji na klatkach schodowych budynków wielorodzinnych, do Urzędów Gmin celem umieszczenia informacji na tablicach ogłoszeń oraz udostępnienia mieszkańcom poprzez sołtysów poszczególnych miejscowości.

Najliczniejszą grupą obiektów użyteczności publicznej w rejestrze Sekcji Higieny Komunalnej są zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej. Jest to dynamicznie rozwijająca się grupa obiektów usługowych na przestrzeni ostatnich lat. W 2023r. skontrolowano 63 obiekty. Ogólny stan sanitarno-techniczny nadzorowanych zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu ocenić należy jako dostateczny i dobry.

W skontrolowanych innych obiektach użyteczności publicznej : w hotelach, motelu, obiektach noclegowych, w domach przedpogrzebowych, cmentarzach, stan sanitarno- porządkowy nie budził zastrzeżeń.

Wpływały wnioski o ekshumację zwłok i szczątków ludzkich oraz ich wywóz, w wyniku których wydano **30 decyzji** na ekshumację (15 decyzji) i wywóz zwłok i szczątków ludzkich oraz prochów za granicę (15 decyzji). Pracownicy sekcji Nadzoru Higieny Komunalnej nadzorowali ekshumacje oraz pieczętowali trumny i urny wywożone z Polski za granicę. Na wnioski składane przez Starostę wydano **7** postanowień na sprowadzenie zwłok lub prochów ludzkich osób zmarłych za granicą, które miały być pochowane na cmentarzach na terenie powiatu wyszkowskiego.

SEKCJA HIGIENY ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA

1. Ogólna ocena obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku oraz kosmetyków.

Głównym celem działania sekcji Higieny Żywności Żywienia jest zapewnienie odpowiedniego bezpieczeństwa zdrowotnego żywności produkowanej i wprowadzanej do obrotu na terenie powiatu. Zadanie to realizowane jest poprzez prowadzenie urzędowych kontroli żywności w zakresie spełnienia obowiązujących wymagań sanitarno-zdrowotnych oraz pobieranie próbek środków spożywczych do badań laboratoryjnych. Nadzór prowadzony jest w oparciu o obowiązujące podstawy prawne, wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego oraz analizę zagrożeń w powiecie.

W roku 2023 Sekcja Higieny Żywności i Żywienia PSSE w Wyszkowie obejmowała nadzorem **1395** obiektów, z czego **161** to obiekty produkcji żywności, **462** to obiekty obrotu żywnością, **233** to obiekty żywienia zbiorowego (zamknięte i otwarte), **2** to obiekty produkcji materiałów i przedmiotów do kontaktu z żywnością, **28** to miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, **509** środków transportu żywności.

Wykres I. Liczba obiektów objętych kontrolą Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wyszkowie

Ogółem przeprowadzono **508** kontroli stanu sanitarnego obiektów żywnościowo – żywieniowych co stanowi **36%** nadzorowanych. Wykonano o 133 kontrole więcej w porównaniu do 2023 roku. Procent wykonania kontroli w grupach obiektów przedstawiono w Tabeli I.

Tabela I. Procent skontrolowanych zakładów w grupach obiektów w 2023 r.

Grupa obiektów	Procent skontrolowanych obiektów w stosunku do ilości obiektów w rejestrze zakładów
Obiekty produkcji żywności (m.in.: automaty do lodów, ciastkarnie, piekarnie, przetwórnice owocowo – warzywne, wytwórnia oleju, wytwórnia wyrobów cukierniczych, produkcja pierwotna,)	24%

Obiekty obrotu żywnością (supermarkety, sklepy spożywcze, centra dystrybucyjne, kioski, obiekty ruchome, tymczasowe, środki transportu)	16%
Zakłady żywienia zbiorowego (restauracje, stołówki w placówkach oświaty, bloki żywienia w szpitalu, stołówki w domach pomocy społecznej)	45%

W roku 2023 r. zatwierdzono **51** nowych zakładów w większości były to sklepy spożywcze oraz obiekty żywienia zbiorowego otwartego.

Przeprowadzane kontrole kompleksowe na terenie powiatu wyszkowskiego wykazały, że do najczęstszych uchybień sanitarno – technicznych należały: brak przestrzegania procedur opartych na zasadach systemu HACCP, zły stan techniczny wyposażenia kuchni oraz pomieszczeń – ścian, sufitów, podłóg, brak aktualnego wyniku wody, zniszczone powierzchnie wyposażenia stykające się z żywnością brak systematycznych zapisów GHP i GMP, brak aktualnej dokumentacji zdrowotnej personelu do celów sanitarno-epidemiologicznych.

W porównaniu do poprzednich lat jest utrzymująca się tendencja dotycząca braku dostatecznej wiedzy, właścicieli jak i osób zatrudnionych, w zakresie znajomości przepisów prawa żywnościowego, oceny zagrożeń występujących na etapach produkcji lub obrotu żywnością.

W celu doprowadzenia obiektów do wymaganego stanu wydano **345 decyzji administracyjnych**, w tym:

- 210 decyzji płatniczych
- 62 decyzje nakazowych (tj. nakazujące poprawę stanu sanitarnego obiektu)
- 59 decyzji zatwierdzających obiekty
- 10 decyzji przedłużających
- 4 decyzje wygaszające

Nałożono **28 mandatów na kwotę 5900,00 zł**. Nałożono więcej mandatów niż w 2022 roku, co było spowodowane zwiększoną ilością kontroli w 2023 roku. Wysłano dwa wnioski o ukaranie do Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego dla właścicieli obiektów handlu obwoźnego artykułami spożywczymi, ze względu na prowadzenie działalności bez złożenia wniosku o zatwierdzenie i wpis do rejestru zakładów prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wyszkowie.

Do PPIS w Wyszkowie wpłynęło **19 próśb o interwencji od konsumentów**. Zasadnych było 4 (21%). Wszystkie interwencje zostały rozpatrzone. Zarzuty składane w interwencjach najczęściej dotyczyły: niezachowania higieny przy sprzedaży żywności, niewłaściwej jakości zdrowotnej produktów żywnościowych, wprowadzania do obrotu żywności przeterminowanej, niewłaściwych warunków przechowywania żywności wymagającej zachowania łańcucha chłodniczego oraz niewłaściwego składowania odpadów. W przypadkach, gdzie podany był adres zamieszkania i dane osoby zgłaszającej interwencję o wynikach przeprowadzonych działań udzielono osobom skarżącym odpowiedzi na piśmie. W roku 2023 nie stwierdzono zbiorowych zatrucí pokarmowych. Interwencje świadczą, o rosnącej świadomości konsumentów, ale także o nie przestrzeganiu prawa przez przedsiębiorców.

W przedstawiciele PPIS w Wyszku przeprowadzili jedną wspólną kontrolę z Inspekcją Weterynaryjną u przedsiębiorcy zajmującym się produkcją garmazeryjną. W czasie kontroli sprawdzano m.in. stan sanitarno-higieniczny zakładu, pochodzenie surowców używanych podczas produkcji, wyniki badań mikrobiologicznych oraz przechowalniczych produktów gotowych. W wyniku kontroli przedsiębiorca został ukarany mandatem o kwocie 500,00 zł.

2. Akcje i działania ukierunkowane problemowo

1) Wypoczynek dzieci i młodzieży

W okresie zimowym i letnim w ramach przygotowania do wypoczynku dzieci i młodzieży prowadzone były kontrole interwencyjne pod kątem prawidłowości w zakresie żywienia przebywających na wypoczynku zorganizowanych grup dzieci i młodzieży. Szczególną uwagę zwrócono na jakość zdrowotną oraz pochodzenie surowców, warunki przechowywania surowców, półproduktów i gotowych posiłków, prawidłowość procesów technologicznych przy przygotowywaniu posiłków, jakość posiłków z punktu widzenia racjonalnego żywienia. W czasie trwania akcji Bezpieczne Ferie oraz Bezpieczne Wakacje przeprowadzono 33 kontrole, z których w dwóch obiektach stwierdzono niezgodności i wystawiono mandaty karne na łączną kwotę 300 zł.

2) Nadzór nad warunkami sanitarnymi obiektów zlokalizowanych na trasach turystycznych

W sezonie letnim w terminie od 20 czerwca do 31 sierpnia 2023 roku przeprowadzono kontrole małej gastronomii i żywienia zbiorowego typu zamkniętego w miejscowościach turystycznych. Skontrolowano 21 obiektów, w tym 12 obiektów małej gastronomii, 5 zakładów żywienia zbiorowego typu zamkniętego obsługujące zorganizowany wypoczynek (półkolonie, obozy, kolonie, wczasy, turnusy wypoczynkowe) oraz 4 punkty sprzedaży lodów. Wystawiono jeden mandat karny na kwotę 200 zł, nieprawidłowości dotyczyły użytkowania pomieszczeń niezgodnie z ich pierwotnym przeznaczeniem, złego stanu higienicznego zakładu.

3) Nadzór nad obrotem grzybami oraz zakładami wykorzystującymi je w produkcji, przetwórstwie i żywieniu zbiorowym

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Wyszku prowadziła poradnictwo w zakresie określania przynależności gatunkowej grzybów od poniedziałku do piątku w godzinach 9:00 – 14:00. Po uprzednim umówieniu telefonicznym i spełnieniu wytycznych odnośnie do stanu i przechowywania grzybów, udzielane było poradnictwo przez klasyfikatora grzybów. Dokładne wytyczne umieszczone były w komunikacie na stronie internetowej stacji. Oświata Zdrowotna i Promocja Zdrowia prowadziła działania mające na celu podnoszenie wiedzy konsumentów na temat grzybów i zasad ich zbierania. Działanie te były podejmowane w różnych formach: na lokalnych festynach, poprzez pogadanki, rozmowy indywidualne, ekspozycje plakatów, rozdawnictwo materiałów. W mediach społecznościowych (Facebook) umieszczane były tematyczne infografiki, które również mają na celu zwrócenie uwagi na temat bezpiecznego grzybobrania. Podczas kontroli zakładów produkcji żywności, zakładów żywienia zbiorowego sprawdzane są informacje, czy używane w zakładzie przetwory grzybowe posiadają atest grzyboznawcy. Nie stwierdzono nieprawidłowości. Nie były wydawane atesty na grzyby świeże.

4) Nadzór nad warunkami sanitarnymi stoisk mięsnych na targowisku miejskim w Wyszkanie

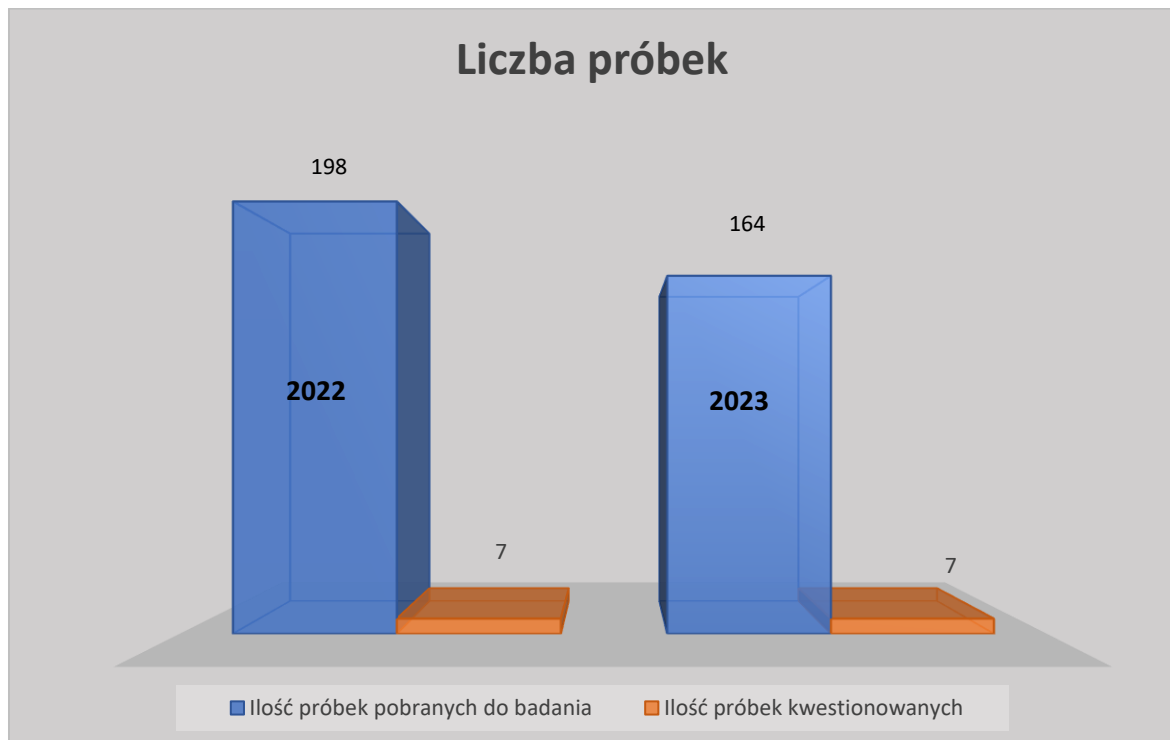
W 2023 roku pracownicy sekcji higieny żywności i żywienia PPIS w Wyszkanie w związku z powtarzającymi się niezgodnościami stwierdzanymi podczas kontroli stoisk mięsnych na targowisku miejskim, przygotowali broszury informacyjne na temat właściwego prowadzenia w/w działalności pod kątem sanitarno-higienicznym. Podczas trwania kontroli tematycznych zostały przeprowadzane krótkie szkolenia oraz przekazywano materiały edukacyjne.

3. Jakość zdrowotna środków spożywczych, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

W roku 2023 pobrano **164 próbek żywności** zgodnie z planem pobierania próbek żywności w ramach monitoringu i urzędowej kontroli żywności. Próbki pobrano w miejscach obrotu hurtowego i detalicznego oraz centrach dystrybucyjnych. Próbki badano w zakresie parametrów mikrobiologicznych, parametrów czystości, migracji specyficznej i parametrów chemicznych (w kierunku zawartości metali ciężkich, pestycydów, substancji dodatkowych, azotanów). Zakwestionowano 7 próbek:

- 1 próbka (Herbatniki Petit Beurre maślane Premium Biscuits wykryto ponadnormatywną zawartość siarczynów wyrażoną jako zawartość dwutlenku siarki, która wyniosła $99,9 \pm 14,0$ mg/kg)
- 1 próbka (Herbatniki Petit Beurre pełnoziarniste Premium Biscuits, wykryto ponadnormatywną zawartość siarczynów wyrażoną jako zawartość dwutlenku siarki, która wyniosła $92,0 \pm 12,9$ mg/kg)
- 5 próbek (Naturalna woda mineralna niegazowana AQUA ROSA, wykryto bakterie *Pseudomonas aeruginosa*. Liczba bakterii *Pseudomonas aeruginosa* w 250 ml wody > 80)

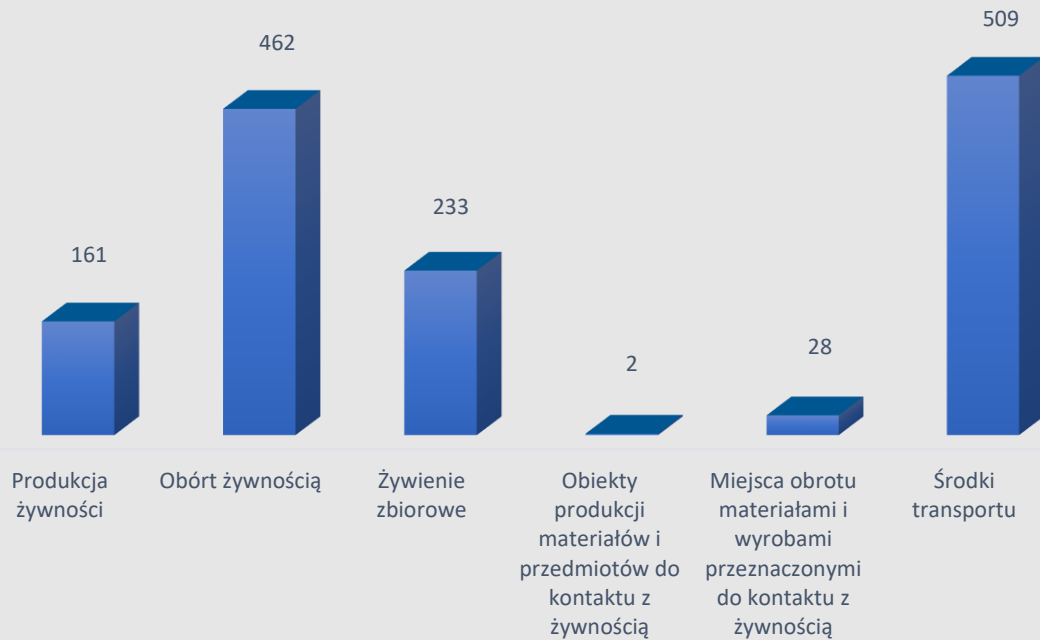
Wykres I. Liczba próbek pobranych i kwestionowanych w latach 2022-2023 przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Wyszkanie

4. System wczesnego ostrzegania o niebezpiecznej żywności i paszach – RASFF

System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach (Rapid Alert System for Food and Feed RASFF) to system służący do wymiany informacji pomiędzy organami urzędowej kontroli żywności, paszy i materiałów do kontaktu z żywnością, potencjalnie

Liczba obiektów

niebezpiecznych dla zdrowia ludzi, zwierząt lub środowiskach i działaniach następczych prowadzonych w wyniku zidentyfikowania takich produktów.

W roku 2023 na terenie powiatu wyszkowskiego na podstawie otrzymanych zgłoszeń informacyjnych oraz alarmowych przeprowadzono **29 kontroli interwencyjnych** RASFF stosownie do otrzymanych list dystrybucyjnych. Powiadomienia w systemie RASFF dotyczyły głównie: stwierdzenia obecności bakterii z grupy *Salmonella* w świeżym mięsie drobiowym, sezamie łuskany; przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydów, stwierdzenie zbyt dużego stężenia czerwieni koszenilowej (E124) w skoncentrowanym napoju do rozcieńczenia; brak informacji na etykiecie o napromieniowaniu produktu, stwierdzenie glutenu w produkcie oferowanym jako bezglutenowy; stwierdzenia przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu migracji pierwszorzędowych amin aromatycznych w produkcie do kontaktu z żywnością; stwierdzenia obecności nieautoryzowanego składnika nowej żywności tj. serratiopeptydazy; stwierdzenie wysokiego poziomu sumy alkaloidów pirolizydynowych w suplemencie diety; stwierdzenia zawartości składnika niedozwolonego do stosowania w suplementach diety tj. 5- hydroksytryptofanu w suplemencie diety; stwierdzenia obecności nieautoryzowanej nowej żywności alfosceran choline, stwierdzenia obecności nieautoryzowanej nowej żywności mononukleotydu βnikotynamidowy (NMN), stwierdzono zastosowanie promieniowania jonizującego.

STANOWISKO ds. HIGIENY DZIECI I MŁODZIEŻY

Stan sanitarny placówek dla dzieci i młodzieży na terenie powiatu

Zadania nadzoru wynikają przede wszystkim z ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej

i polegały na sprawowaniu bieżącego nadzoru nad stałymi placówkami nauczania, opieki i wychowania oraz sezonowymi placówkami wypoczynku, w celu osiągnięcia optymalnych warunków sanitarnych pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach.

W roku 2023 pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wyszkwowie znajdowało się 99 stałych placówek nauczania i wychowania:

- 9 żłobków w tym 1 klub dziecięcy,
- 25 przedszkoli (funkcjonujących samodzielnie)
- 31 szkół podstawowych (funkcjonujących samodzielnie)
- 1 liceum ogólnokształcące
- 1 szkoła specjalna
- 16 zespołów szkół, w których funkcjonuje: 11 przedszkoli, 9 szkół podstawowych, 6 liceów ogólnokształcących, 4 technika, 3 szkoły branżowe, 2 szkoły specjalne, 2 szkoły policealna, 1 internat oraz centrum kształcenia praktycznego
- 1 uczelnia wyższa
- 1 placówka z pobytem całodobowym (młodzieżowy ośrodek wychowawczy z internaemt),
- 1 specjalny ośrodek szkolno- wychowawczy (3 szkoły specjalne, internat)
- 2 placówki opiekuńczo wychowawcze (Dom dla Dzieci Nr 1, Dom dla Dzieci Nr 2)
- 1 dom pomocy społecznej (DPS Fiszor)
- 1 poradnia psychologiczno-pedagogiczna
- 2 placówki wsparcia dziennego
- 3 młodzieżowe domy kultury
- 2 pozaszkolne placówki specjalistyczne (OREF,WTZ)
- 2 świetlice wiejskie

Działalność kontrolna i pokontrolna w placówkach nauczania, wychowania i opieki oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży.

W ramach nadzoru nad placówkami oświatowymi oraz placówkami sezonowego wypoczynku dzieci

i młodzieży w roku 2023 przeprowadzono **83** kontrole w tym:

- 40 zaplanowanych kontroli sanitarnych w stałych obiektach i placówkach oświatowo-wychowawczych zgodnie z harmonogramem kontroli na rok 2023
- 27 kontroli sanitarnych: doraźne, interwencyjne, sprawdzające związane między innymi z dokonaniem oceny higienicznej tygodniowego rozkładu zajęć uczniów, oceny stanu

sanitarnego placówek, realizacji prac problemowych, kontroli związanych z wydaniem opinii/decyzji sanitarnych

- 16 kontroli sanitarnych przeprowadzonych w placówkach sezonowego wypoczynku dzieci i młodzieży

Działania kontrolne obejmowały elementy stanu technicznego i sanitarnego budynków, pomieszczeń i otoczenia kontrolowanych placówek.

Funkcjonalność i stan techniczny budynków

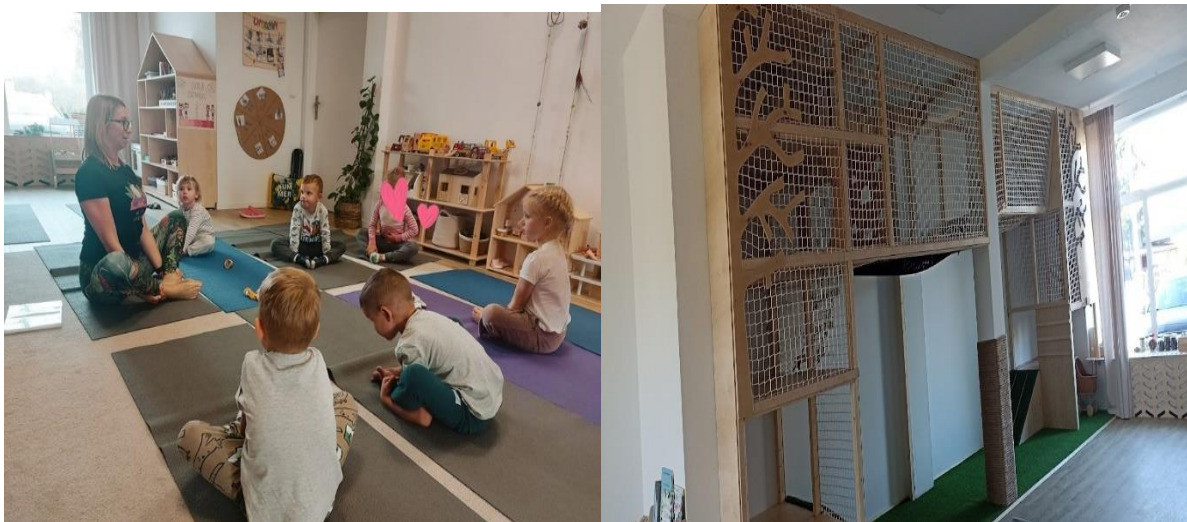
Stan techniczny budynków systematycznie się poprawia. Związane jest to z bieżącą realizacją zaleceń wydanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wyszkowie w formie: decyzji, zaleceń, instruktażu, a także podnoszeniem standardów nauczania o które dbają organy założycielskie.

W trakcie kontroli sanitarnych stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-technicznego w szkole podstawowej oraz w przedszkolu wydano:

- 1 decyzję administracyjną dotyczącą poprawy niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego w pomieszczeniach WC dla uczniów
- 1 decyzję administracyjną dotyczącą zapewnienia: kabin sanitarnych, drzwi/osłon w kabinach sanitarnych w WC dla dzieci

W 2023 roku wpłynęły 2 wnioski o wydanie decyzji/opinii dotyczących pomieszczeń przeznaczonych na działalność oświatowo – wychowawczą i opiekuńczą celem rejestracji placówki. W związku z tym wydano:

- 1 opinię – dla Niepubliczne Przedszkola
- 1 decyzję – dla Żłobka

<https://www.google.com>

Higiena procesów nauczania

W 2023 r. przeprowadzono ocenę ergonomii mebli szkolnych i przedszkolnych w 19 placówkach: w 7 przedszkolach, 10 szkołach podstawowych oraz 2 zespołach szkół. Oceniono 1161 stanowisk, w 78 oddziałach. Nieprawidłowości nie stwierdzono. Dobór mebli do wzrostu dzieci jest niezwykle istotny, szczególnie dla uczniów szkół podstawowych, którzy są w okresie intensywnego rozwoju fizycznego i ostatecznego kształtowania się układu kostnego.

Interwencje w placówkach nauczania i wychowania

W roku sprawozdawczym do PSSE w Wyszkowie zgłoszono **4 prośby o interwencję**. Dwie z nich były zasadne dotyczyły złego stanu sanitarno-technicznego sanitariatów dla dzieci w jednej ze szkół podstawowych, gdzie został nałożony mandat na kwotę 50 zł oraz przedszkolu (prowadzone jest postępowanie dotyczące poprawy warunków sanitarnych). Pozostałe 2 interwencje nie były zasadne dotyczyły warunków żywienia i przestrzegania zasad higieny dzieci w placówkach przedszkolnych.

Higieniczna ocena rozkładu zajęć lekcyjnych

Ocenę higienicznego rozkładu zajęć lekcyjnych w roku 2023 przeprowadzono w 16 placówkach. Ocenę przeprowadzono w 13 szkołach podstawowych, 1 liceum ogólnokształcącym oraz 2 zespołach szkół w 75 oddziałach. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Dożywianie dzieci i młodzieży

W 2023 roku skontrolowano 16 placówek szkolnych pod kątem dożywiania dzieci i młodzieży, w których zorganizowano dożywianie dla **1082** uczniów - obiady jedno- daniowe -803, obiady pełne -279

- w szkołach podstawowych z posiłków korzystało- 683 uczniów
- w zespołach szkół z dożywiania korzystało -399 uczniów
- z dofinansowanych posiłków korzystało -194 uczniów

Ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych

Zgodnie z zaleceniami Głównego Inspektora Sanitarnego waga plecaka nie powinna przekraczać 10-15% masy ciała ucznia.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono pomiar obciążenia uczniów ciężarem tornistrów:

- w 2 Szkołach Podstawowych (miejska i wiejska). Badanie przeprowadzono w klasach 1-8, łącznie w 23 oddziałach. Zważono 346 tornistrów i 346 uczniów.

<https://www.gov.pl>

Tornister stanowi nieodzowny atrybut każdego ucznia. Jego waga, odpowiednie dopasowanie oraz właściwe użytkowanie odgrywają ogromną rolę w utrzymaniu prawidłowej postawy oraz zapobieganiu skrzywienia kręgosłupa.

- Zbyt ciężki plecak może powodować niekorzystne, bolesne napięcia w mięśniach i stawach, oraz bóle bioder i kolan.
- Noszenie nieodpowiedniego plecaka wymusza nieprawidłową postawę – pochylanie sylwetki do przodu, a także bóle w okolicach karku.
- Nadmierne obciążenie źle wpływa również na ramiona, które są nieprzystosowane do noszenia ciężarów.

Przebieg wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży

W 2023 roku na terenie powiatu wyszkowskiego kontrole przeprowadzane były na podstawie elektronicznej bazy wypoczynku, utworzonej przez Ministerstwo Edukacji Narodowej. Zorganizowano 58 turnusów wypoczynku dzieci i młodzieży w okresie wypoczynku letniego i zimowego. Skontrolowano 16 turnusów wypoczynku letniego i zimowego. Z wypoczynku skorzystało 663 uczestników tj: letniego 390 uczestników, zimowego 273. Wśród uczestników nie notowano wypadków, urazów, zatruc. Kontrole były przeprowadzane wspólnie z pracownikami ds. Promocji Zdrowia oraz Higieny Żywności i Żywienia. Organizatorzy wypoczynku zorganizowali uczestnikom wyżywienie z zakładów gastronomicznych znajdujących się w rejestrze Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego

Sytuacja w zakresie infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w roku 2023 w skontrolowanych placówkach ulega ciąglej poprawie poprzez: przeprowadzanie remontów sal gimnastycznych oraz zaplecza sanitarnego dla uczniów. Ocenie poddano także stopień korzystania przez uczniów z natrysków po zajęciach sportowych. Stwierdzono, że w skontrolowanych obiektach posiadających natryski przy salach gimnastycznych uczniowie z nich nie korzystają lub korzystają sporadycznie. Niektóre placówki z powodu niepełnej własnej infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego korzystają dodatkowo z innych obiektów sportowych np. boisk typu „Orlik”.

W listopadzie została oddana do użytku nowa Hala sportowa należy do kompleksu szkolnego Centrum Edukacji Zawodowej i Ustawicznej „Kopernik”.

<https://nowywyszkowiak.pl/wydarzenia>

Przygotowanie szkół do nowego roku szkolnego 2023/2024

W miesiącach lipiec i sierpień przed rozpoczęciem nowego roku szkolnego, dokonywana była ocena przygotowania szkół do nowego roku szkolnego 2023/2024. Przeprowadzono 13 kontroli sanitarnych w placówkach szkolnych:

- 9 szkołach podstawowych
- 4 zespołach szkolno - przedszkolnych

Przygotowanie do roku szkolnego odbywało się zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego, Ministra Edukacji i Nauki i Ministra Zdrowia dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych- tryb pełny stacjonarny.

Placówki przed rozpoczęciem roku szkolnego przeprowadziły remonty generalne jak również bieżące naprawy i konserwacje.

Wymogi w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji i ich mieszanin

W roku 2023 dla 6 skontrolowanych placówek jednym z elementów kontroli sanitarnej był nadzór nad niebezpiecznymi substancjami i ich mieszaninami w szkołach. Substancje i preparaty były przechowywane w zamykanych szafach na zapleczu pracowni chemicznych lub w wydzielonym miejscu z sali zajęć. Preparaty były oznakowane zgodnie z obowiązującymi przepisami, posiadały spis posiadanych substancji i preparatów niebezpiecznych oraz karty charakterystyki, uczniów zapoznano z zasadami BHP w tym zakresie.

Profilaktyczna opieka zdrowotna nad uczniami

Kontroli zostało poddane 6 szkolnych gabinetów profilaktyki pielęgniarskiej – nie stwierdzono nieprawidłowości. Łącznie tylko w 17 placówkach dostępne są gabinety pielęgniarskie. W zakresie profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami w przedszkolach i szkołach odczuwa się znaczny niedosyt. Żadne z przedszkoli nie posiada gabinetu profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej.

Przestrzeganie zakazu palenia tytoniu

We wszystkich skontrolowanych placówkach przestrzegany jest zakaz palenia tytoniu i papierosów elektronicznych. W placówkach nauczania i wychowania zgodnie z ustawą o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych obowiązuje całkowity zakaz używania w/w substancji bez możliwości wydzielenia palarni dla osób palących. W widocznych miejscach umieszczone są oznaczenia słowne i graficzne informujące o zakazie palenia tytoniu i papierosów elektronicznych.

Podsumowanie

Stan sanitarno - higieniczny placówek oświatowo - wychowawczych na terenie powiatu wyszkowskiego w roku 2023 w ocenie nadzoru utrzymuje się na stabilnym poziomie, niemniej jednak placówki oświatowe to obiekty wymagające ciągłego nadzoru i dbania o ich infrastrukturę zapewniającą bezpieczeństwo dla uczących się w nich dzieci młodzieży.

HIGIENY PRACY

Pracownicy Sekcji Higieny Pracy prowadzili nadzór nad warunkami pracy pracowników, zatrudnionych w zakładach pracy na terenie powiatu wyszkowskiego.

W ewidencji nadzoru higieny pracy w roku 2023 znajdowało się **252** zakłady pracy.

W ramach nadzoru nad warunkami środowiska pracy przeprowadzono **47** kontroli, wydano 6 decyzji administracyjnych dotyczących nakazu dokonania pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy oraz poprawy stanu sanitarnego i technicznego pomieszczeń.

W ewidencji PSSE w Wyszkanie w roku 2023 znajdowało się **252 zakłady pracy**, w których:

- występują przekroczeniach na stanowiskach pracy w zakresie czynników chemicznych i fizycznych w środowisku pracy. W narażeniu na czynniki fizyczne - hałas wykonuje prace 322 pracowników w 4 zakładach. Przekroczenia NDS czynników chemicznych nie stwierdzono w żadnym zakładzie. W ramach działań profilaktycznych zakłady, w których stwierdzono przekroczenia powyższych czynników szkodliwych realizują tzw. programy naprawcze, gdyż z uwagi na specyfikę prowadzonej przez zakłady działalności nie można całkowicie wyeliminować narażenia na powyższe czynniki,
- występują szkodliwe czynniki biologiczne zaliczane do 2 grupy lub do 2 i 3 grupy narażenia zawodowego. Skontrolowano 7 zakładów pracy w tym: nadleśnictwo, 2 zakłady przetwórstwa mięsnego, zakład pogrzebowy, Komendę Powiatową Policji, dom pomocy społecznej oraz zakład kosmetyczny, w których 272 pracowników świadczy pracę w ekspozycji na czynniki biologiczne zaliczane do grupy 3 narażenia zawodowego oraz 378 pracowników zaliczane do grupy 2 narażenia zawodowego.
- występują substancje, preparaty, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy w 33 zakładach, które zobowiązane są do corocznego składania do Inspekcji Sanitarnej „Informacji o substancjach chemicznych, ich mieszaninach czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym”. W roku 2023 informacje takie złożyło 13 zakładów pracy, z których dane zostały wprowadzone do ogólnopolskiej bazy danych dotyczącej czynników rakotwórczych i mutagennych prowadzonej przez Instytut Medycyny Pracy w Łodzi.

Przez cały rok 2023 podobnie, jak w latach ubiegłych prowadzony był monitoring ewentualnego wprowadzania na rynek środków zastępczych (tzw. „dopalaczy”) lub nowych substancji psychoaktywnych (nie odnotowano). Nie zgłoszono przypadków zatrucí środkami odurzającymi.

W dalszym ciągu kontynuowana jest współpraca z Komendą Powiatową Policji, Prokuraturą Rejonową w Wyszkanie oraz służbą zdrowia na każdym szczeblu organizacyjnym.

Każdy przypadek zgłoszony przez SPZZOZ w Wyszkanie zatrucí środkami odurzającymi lub środkami zastępczymi lub nową substancją psychoaktywną jest rejestrowany w ogólnopolskiej bazie prowadzonej przez Głównego Inspektora Sanitarnego. Należy nadmienić, iż obowiązek zgłaszania zatrucí lub zgonów do Państwowego Inspektora Sanitarnego przez podmioty wykonujące działalność leczniczą oraz podmioty przeprowadzające badanie pośmiertne został nałożony nowelizacją ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii ((Dz. U. z

2023 r. poz. 172). W myśl ustawy obowiązek ten należy dopełnić niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 48 godzin od chwili wystąpienia okoliczności. Ma to na celu ograniczanie zagrożeń, jakie powodują środki zastępcze lub nowe substancje psychoaktywne, jak również podejmowanie działań w zakresie wczesnego ostrzeżenia.

W roku 2023r. prowadzono 4 postępowania wyjaśniających w sprawie o ustalenie choroby zawodowej u pracowników lub byłych pracowników.

Wydano **1** decyzje administracyjną o stwierdzeniu choroby zawodowej, która dotyczyła jednostki chorobowej z wykazu chorób zawodowych:

- poz. 26 choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa (borelioza) dotycząca rolnika

Wydano **2** decyzje administracyjne o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej:

- poz. 20.1 przewlekłe choroby układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy: zespół cieśni w obrębie nadgarstka (dotycząca pracownika sądu)
- poz. 20.2 przewlekłe choroby układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy: zespół rowka nerwu łokciowego (dotycząca pracownika sądu)

Wydano 1 decyzję administracyjną umarzającą postępowanie w sprawie choroby zawodowej:

- poz. 17.1 nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi: rak płuca, rak oskrzela dotycząca pracownika drukarni (ocena narażenia zawodowego wykazała, że ostatni zakład w którym występowało narażenie na czynnik chorobotwórczy znajdował się w powiecie wołomińskim)

W ramach działań projektowych prowadzona była edukacja wśród właścicieli zakładów i ich pracowników w zakresie narażenia na spaliny silników diesla.

Należy podkreślić, że dzięki dobrej współpracy z pracodawcami oraz z pracownikami wykonującymi zadania służby BHP w zakładach pracy z roku na rok poprawia się stan sanitarny, wyposażenie pracowników w środki ochrony indywidualnej oraz rośnie świadomości pracowników w zakresie bezpieczeństwa pracy.

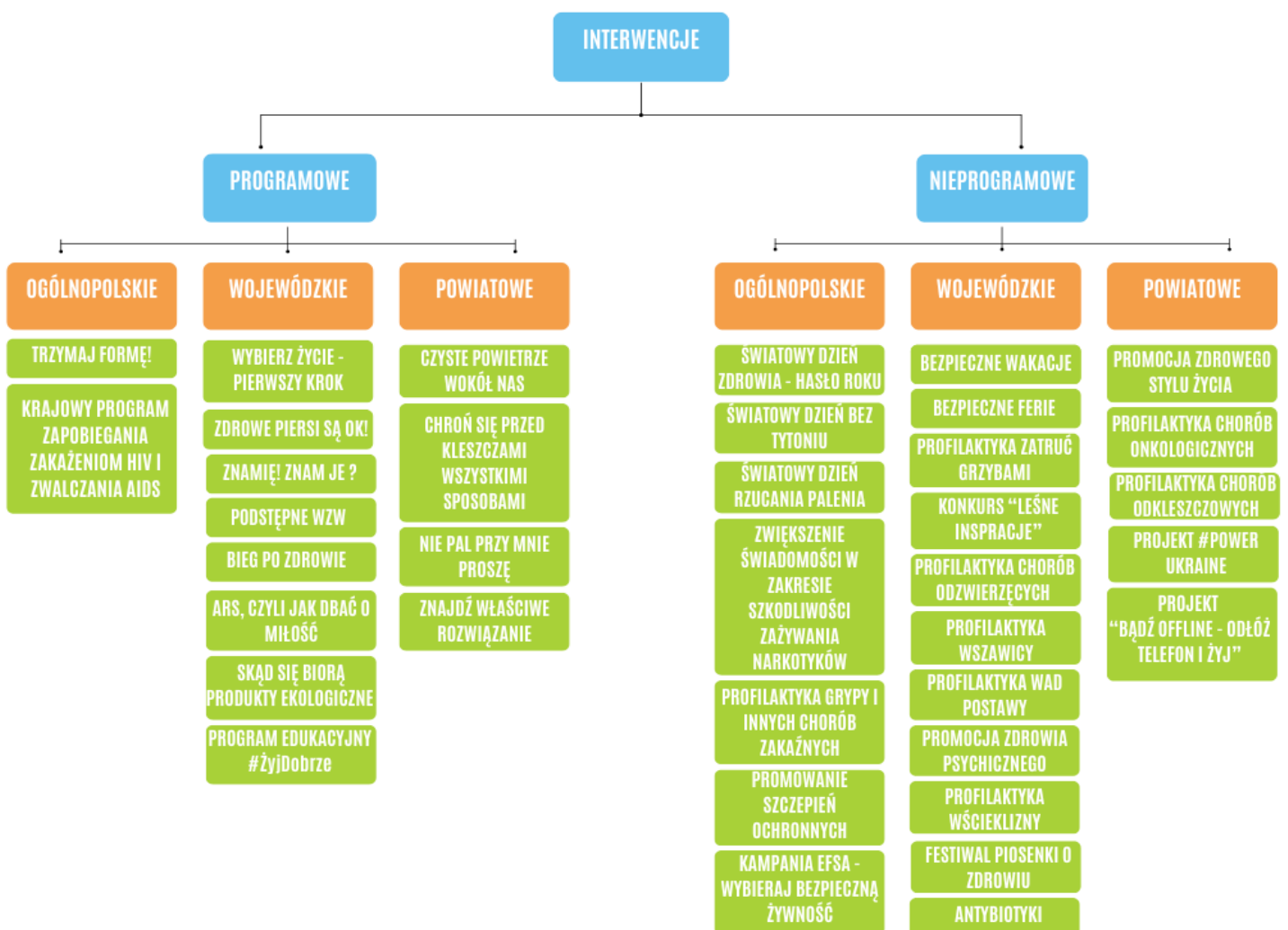
OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA

Działania podejmowane przez pracownika do spraw Promocji Zdrowia w roku 2023 wynikały z kierunków określonych przez Główny Inspektorat Sanitarny, Ministerstwo Zdrowia, założeń Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025, zaleceń Światowej Organizacji Zdrowia oraz potrzeb zdrowotnych i sytuacji epidemiologicznej.

Promocja zdrowia realizowała działania na rzecz zapobiegania chorobom i promowała zdrowy styl życia poprzez:

- działania programowe – programy ogólnopolskie, wojewódzkie i powiatowe, a także działania nieprogramowe,

- inicjowanie i wytyczanie kierunków przedsięwzięć prozdrowotnych zmierzających do zaznajamiania społeczeństwa z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia oraz metodami zapobiegania chorobom,
- udzielanie porad i informacji w zakresie eliminowania negatywnych czynników mających wpływ na zdrowie ludzkie,
- nadzorowanie i ocena działalności oświatowo - zdrowotnej prowadzonej przez placówki nauczania i wychowania,
- popularyzacja działań oświatowo – zdrowotnych i promocji zdrowia poprzez media lokalne, media społecznościowe oraz stronę internetową

W realizacji zadań współpracowano z organizacjami, instytucjami oraz placówkami oświatowymi, m.in.:

- Samorząd powiatowy
- Powiatowa Komenda Policji w Wyszkanie
- Przedszkola, szkoły podstawowe i ponadpodstawowe
- Szpital Powiatowy oraz Ośrodki zdrowia
- Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna w Wyszkanie

- Gmina Wyszaków
- Klub sportowy

REALIZACJA DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNO – EDUKACYJNYCH

INTERWENCJE PROGRAMOWE

- Program edukacyjny „Trzymaj Formę!”

W roku szkolnym 2022/2023 realizowana była XVI edycja Ogólnopolskiego Programu Edukacyjnego „Trzymaj Formę!”.

Celem Programu „Trzymaj Formę!” jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej i ich rodzin poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety. **Do programu przystąpiło 1629 uczniów z 17 szkół podstawowych powiatu wyszkowskiego.**

- Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS

W ramach programu realizowano interwencje „Światowy Dzień AIDS”, kampanię społeczną - „Europejski Tydzień Testowania” oraz kampanię skierowaną do lekarzy „Jedyny taki test, którego prawdopodobnie nie zlecisz” poprzez popularyzację treści kampanii na stronie internetowej PSSE, w portalach społecznościowych oraz na spotkaniach z młodzieżą.

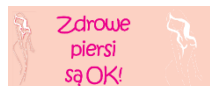
Łącznie działaniami objęto 2240 osób z terenu powiatu wyszkowskiego.

- Program edukacyjny „Wybierz życie pierwszy krok”

Program edukacyjny z zakresu profilaktyki zakażeń HPV i raka szyjki macicy, którego celem jest stworzenie świadomości zagrożenia rakiem szyjki macicy i innych chorób wywoływanych zakażeniem wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) u młodych ludzi. **Do programu przystąpiło 2 szkoły ponadpodstawowe, z których udział wzięło 86 uczniów.**

- Program edukacyjny „Zdrowe piersi są OK!”

Program edukacyjny dotyczący profilaktyki raka piersi. Adresowany jest do uczniów szkół ponadpodstawowych – dziewcząt, ale również chłopców. Ma na celu zbudowanie nawyku pielęgnacji piersi i dbania o nie. **W roku szkolnym 2022/2023 z powiatu wyszkowskiego do programu przystąpiło 8 szkół, a z nich 670 uczniów.**

- Program edukacyjny „Znamie! Znam je?” W ramach upowszechniania wiedzy o nowotworze złośliwym w szkołach ponadpodstawowych realizowany został program „Znamie! Znam je?” – czyli co musisz wiedzieć o czerniaku skóry. **Wzięło w nim udział 386 uczniów z 5 szkół powiatu wyszkowskiego.**

- Program edukacyjny „Podstępne WZW”

Program „Podstępne WZW” upowszechnia wiedzę na temat wirusowego zapalenia wątroby, pobudza do refleksji nad odpowiedzialnością w zakresie własnych zachowań zdrowotnych. **Wzięło w nim udział 86 uczniów z 2 szkół powiatu wyszkowskiego.**

- Program edukacyjny „Bieg po zdrowie”

„Bieg po zdrowie” to program edukacji antynikotynowej. Odbiorcami programu są uczniowie klas IV szkół podstawowych oraz ich nauczyciele i rodzice. Celem tego projektu jest zwiększenie wiedzy na temat szkodliwości palenia tytoniu oraz zapobieganie lub opóźnianie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży. **W programie wzięło udział 244 uczniów 14 szkół podstawowych powiatu wyszkowskiego.**

- Program edukacyjny „Skąd się biorą produkty ekologiczne”

„Skąd się biorą produkty ekologiczne” to ogólnopolski program dla przedszkoli, który powstał w wyniku zawarcia współpracy z Głównym Inspektoratem Sanitarnym, a Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Program adresowany jest do dzieci przedszkolnych w wieku 5-6 lat. **W roku szkolnym 2022/2023 w powiecie wyszkowskim do programu przystąpiło 400 przedszkolaków i 284 rodziców z 17 przedszkoli.**

- Program edukacyjny „#ŻyjDobrze”

Główną ideą programu edukacyjnego #ŻyjDobrze jest przypomnienie i uświadomienie, że mamy wpływ na nasze zdrowie, a wybory dokonywane każdego dnia warunkują jakość naszego życia. Przygotowany został przez ekspertów z Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Warszawie. **W programie wzięło udział 494 uczniów z 16 szkół podstawowych.**

- Program edukacyjny „Czyste powietrze wokół nas”

Program „Czyste Powietrze Wokół Nas” jest dostosowany do dzieci w wieku 5-6 lat. Jego celem jest zwiększenie wiedzy rodziców w zakresie ochrony dzieci przed narażeniem na działanie dymu tytoniowego oraz kształtowanie świadomych, asertywnych postaw wśród dzieci dotyczących ochrony własnego zdrowia, w przypadku bezpośredniego kontaktu z osobami palącymi. **W programie wzięło udział 470 przedszkolaków i 118 rodziców z 17 przedszkoli w powiecie wyszkowski.**

- Program edukacyjny „Chroń się przed kleszczami wszystkimi sposobami”

Program edukacyjny dotyczący profilaktyki chorób odkleszczowych dla placówek wychowania przedszkolnego i szkół podstawowych. Głównym celem programu jest podniesienie poziomu wiedzy o kleszczach i chorobach

odkleszczowych, poznanie sposobów zapobiegania chorobom odkleszczowym oraz uświadomienie wagi problemu ugryzień przez kleszcze. **W roku szkolnym 2022/2023 w programie wzięło udział 21 placówek (4 przedszkola i 20 szkół podstawowych) o łącznej liczbie uczestników 3304.**

- Program edukacyjny „Nie pal przy mnie proszę”

Program przeznaczony jest dla uczniów klas I-III szkoły podstawowej, jego charakter jest profilaktyczny, przede wszystkim ma na celu wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy. **W programie wzięło udział 600 uczniów i 78 rodziców z 15 szkół z terenu powiatu wyszkowskiego.**

-Program edukacyjny „Znajdź właściwe rozwiązanie”

Program edukacyjny, którego głównym celem jest zapobieganie palenia tytoniu wśród młodzieży szkolnej. **W minionej edycji wzięło w nim udział 371 uczniów z 10 szkół podstawowych powiatu wyszkowskiego.**

INTERWENCJE NIEPROMOGRAMOWE:

- „Światowy Dzień Zdrowia”

Każdego roku motyw przewodni [Światowego Dnia Zdrowia](#) poświęcony jest innej tematyce, która podkreśla priorytetowy obszar problemów w obszarze zdrowia publicznego na świecie. W 2023 Światowy Dzień Zdrowia przypadający na 7 kwietnia obchodzony był pod hasłem [„Zdrowie dla wszystkich”](#).

Działaniami objęto 1444 osoby na terenie powiatu wyszkowskiego.

Zdj. 1. Obchody ŚDZ w Szkole Podstawowej w Turzynie

Zdj. 2. Obchody ŚDZ w Szkole w Lucynowie

- Profilaktyka palenia tytoniu: „Światowy Dzień bez Tytoniu” i „Światowy Dzień Rzucania Palenia”

ŚWIATOWY DZIEŃ BEZ
TYTONIU

31
Maja

Co roku 31 maja obchodzimy Światowy Dzień bez Tytoniu. Jego celem jest zwrócenie uwagi na zagrożenia związane z zażywaniem tytoniu. W 2022 roku Światowy Dzień bez Tytoniu przebiegł pod hasłem: „Zatrwanie naszej planety”. Na terenie szpitala powiatowego zorganizowano stoisko edukacyjne zachęcające do rzucenia palenia. Natomiast Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu przypada corocznie w trzeci czwartek listopada. W roku 2022 był to 23 listopada. **Łącznie działaniami objęto 2320 osób.**

- „Zwiększenie świadomości w zakresie szkodliwości zażywania nowych narkotyków”

Szereg działań obejmujących profilaktykę uzależnień od tytoniu, alkoholu i narkotyków dokonano jak co roku w powiecie wyszkowskim. Jednym z nich było stoisko edukacyjne na festynie, gdzie można było zapoznać się z alko i narko-goglami czyli okularami symulującymi stan po spożyciu alkoholu i narkotyków. Ponadto uczestnicy festynu mogli obejrzeć walizkę edukacyjną pt. „Skutki zażywania narkotyków” oraz lalkę, która zaciąga dym tytoniowy do wnętrza słoika, w którym znajduje się model siedmiomiesięcznego płodu. Demonstracja miała na celu zobrazowanie, że zanieczyszczenia nikotynowe docierają do rozwijającego się płodu. **Działaniem objęto grupę 200 osób.**

Zdj. 3 i 4 – Uczestnicy festynu „Złap klimat w Wyszkowie”

- Kampania „Bezpieczne wakacje” i „Bezpieczne ferie”

Podczas akcji „Bezpieczne wakacje” i „Bezpieczne ferie” odwiedzano dzieci i młodzież wypoczywającą na półkoloniach, koloniach i obozach na terenie powiatu wyszkowskiego. Przeprowadzono szereg działań profilaktyczno – edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży. Młodszym dzieciom przekazano garść wskazówek dotyczących bezpiecznego przebywania nad wodą, bezpiecznego korzystania z kąpeli słonecznych, prawidłowych zachowań w czasie burzy, jak prawidłowo myć ręce i dbać o higienę oraz przedstawiono zasady zdrowego odżywiania. Dzieci ważyły cukier zawarty w popularnych przekąskach dla najmłodszych (nauka czytania etykiet i świadomych wyborów). Z młodzieżą poruszono tematy dotyczące nowych narkotyków, a także tytoniu i e-papierosów. Podczas prelekcji wykorzystano pomoce dydaktyczne, które wzbudziły duże zainteresowanie, były to m.in.: alko i narko gogle – okulary imitujące stan po zażyciu alkoholu / narkotyków; drewniane makiety z grzybami, piramidę zdrowego odżywiania, walizkę przedstawiającą skutki zażywania narkotyków. Uczestnikom wypoczynków wręczono ulotki, a tym najbardziej aktywnym drobne upominki. **Łączna liczba odbiorców to 12681 osób.**

Zdj. 5 i 6 - Uczestnicy letnich i zimowych wypoczynków.

- Mazowiecki Tydzień Bezpieczeństwa

W Zespole Placówek Oświatowych w Brańszczyku z okazji Mazowieckiego Tygodnia Bezpieczeństwa zorganizowanego przez Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie oraz Mazowieckie Kuratorium Oświaty delegatura w Ostrołęce.

Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Wyszkowie przeprowadziła 3 panele tematyczne związane z bezpieczeństwem zdrowotnym tj. profilaktyka antykleszczowa, zapobieganie chorobom zakaźnym poprzez wzmacnianie odporności, szczepienia ochronne, a przede wszystkim mycie rąk jako pierwsza droga prowadząca do ograniczenia rozprzestrzeniania się zakażeń. Uczniowie wzięli udział w mini eksperymencie, dzięki któremu mogli zobaczyć jak mydło działa na patogeny.

Zdj. 7 i 8 – Uczniowie podczas panelu edukacyjnego o bezpieczeństwie zdrowotnym.

- Konferencja „Bądź offline – odłóż telefon i żyj”

W Zespole Szkół nr 3 i Centrum Kształcenia Ustawicznego w Wyszkowie w październiku odbyła się konferencja pt.: „BĄDŹ OFFLINE – ODÓŹ TELEFON I ŻYJ”. W wydarzeniu wzięła udział młodzież klas I szkół ponadpodstawowych z Gminy Wyszków i powiatu wyszkowskiego. Konferencja miała na celu uświadomienie młodzieży konsekwencji nadużywania urządzeń elektronicznych oraz ich wpływie na zdrowie fizyczne i psychiczne, a także wskazanie wartości życia społecznego. **W konferencji wzięło udział ponad 550 osób.**

Zdj. 9,10,11,12 – Zdjęcia z konferencji „Bądź offline – odłóż telefon i żyj”.

- Festiwal Piosenki o Zdrowiu

Festiwal Piosenki o Zdrowiu powrócił po kilku latach przerwy spowodowanej m.in. przez pandemię Covid-19. Głównym założeniem Festiwalu Piosenki o Zdrowiu jest zainteresowanie dzieci i młodzieży szeroko pojętą tematyką zdrowia. Celem całego przedsięwzięcia jest propagowanie bezpieczeństwa zdrowotnego, profilaktyki nałogów, zdrowego odżywiania, profilaktyki chorób, higieny osobistej, higieny jamy ustnej oraz bezpiecznego wypoczynku. W konkursie wzięły udział uczestnicy z trzech kategoriach wiekowych, łącznie 232 osoby. Zwycięzcy I miejsca z 2 i 3 kategorii reprezentowali nasz powiat w Wojewódzkim Festiwalu Piosenki o Zdrowiu, który odbył się w Siedlcach. Tam również wywalczyliśmy główną nagrodę zajmując I miejsce w kategorii klas I – V szkół podstawowych.

Zdj. 12,13,14,15 – Festiwal Piosenki o Zdrowiu 2023

Imprezy plenerowe

Święto Plonów w sercu Puszczy Białej. Dożynki Diecezji Łomżyńskiej, Powiatu Wyszowskiego i Gminy Długosiodło.

Zdj. 16,17 – Stoisko na Dożynkach Diecezjalnych.

Festyn z okazji Dnia Dziecka zorganizowany przez UKS Volley Wyszku na terenie Nadleśnictwa

W naszym edukacyjnym namiocie dzieci rozwiązywały zagadki o kleszczach lub odpowiadały na pytania dotyczące zdrowia, za prawidłowe odpowiedzi były nagradzane wylosowanym upominkiem. Obecna młodzież mogła skorzystać z alko i narko gogli przechodząc, jak się później okazało, wcale niełatwy ślalom.

Na naszym stoisku nie zabrakło kolorowych makiet grzybowych, zasad bezpiecznego grzybobrania jak również zaleceń dotyczących zdrowego odżywiania. Przypomnieliśmy również o tym jak ważne jest mycie rąk małym eksperymentem dla najmłodszych.

Zdj. 18,19 – Festyn z okazji Dnia Dziecka.

ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny wykonuje zadania o charakterze profilaktycznym – ochrony zdrowia ludzkiego na różnych etapach procesów inwestycyjnych. Zadania te polegają na kontroli przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych w procesie planowania i lokalizacji, opracowania projektów i realizacji różnego rodzaju zamierzeń inwestycyjnych. Podczas uzgadniania przedsięwzięć zwracano uwagę przede wszystkim na zapewnienie bezpieczeństwa zdrowotnego przyszłych użytkowników w projektowanych obiektach, jak i minimalizację ich negatywnego oddziaływania na środowisko. Ważną rolą jest także kontrola budynków oddawanych do użytkowania.

W roku 2023 w zakresie działalności Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego wydano:

- **3 opinie** - w sprawie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko np. opinia dotycząca uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko sporządzanej dla projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru inwestycyjnego w miejscowości Turzyn
- **5 opinii** - dot. projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko np. opinia dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wyszaków dla wybranego terenu położonego w miejscowości Natalin
- **30 opinii** – w sprawie wydania opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko np.
 - opinia dot. odstąpienia od obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz opracowania raportu dla przedsięwzięcia polegającego na: „Budowie farmy fotowoltaicznej „Chrzczanka PV” o mocy do 2 MW wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działce o nr ewidencyjnym 350/5 obręb Chrzczanka Włociańska (0007), Gmina Długosiodło, powiat wyszkowski, woj. mazowieckie”
 - opinia dot. odstąpienia od obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz opracowania raportu dla przedsięwzięcia polegającego na: „Budowie drogi powiatowej nr 4419W w miejscowości Deskurów, Gmina Wyszaków, powiat wyszkowski”
 - opinia dot. odstąpienia od obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz opracowania raportu dla przedsięwzięcia polegającego na: „Przebudowie i remoncie gminnej oczyszczalni ścieków w miejscowości Trzcianka gm. Brańszczyk”
 - opinia dot. odstąpienia od obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz opracowania raportu dla przedsięwzięcia polegającego na: „Rozbudowie zakładu Ardagh Glass w Wyszakowie na działce nr 1332/1 o podziemne zbiorniki LPG o poj. 2 x 50,0 m³ każdy”
 - opinia dot. odstąpienia od obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz opracowania raportu dla przedsięwzięcia polegającego na: „Budowie sieci kanalizacyjnej w msc. Michalin, Kręgi, gm. Somianka, powiat wyszkowski, województwo mazowieckie”.
- **43 uzgodnienia (40 opinii + 3 aneksy do opinii)** – w sprawie uzgadniania dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych np.

- projektu architektoniczno – budowlanego przebudowy i zmiany sposobu użytkowania pomieszczeń szkoły podstawowej na potrzeby kuchni i stołówki; dotyczący Szkoły Podstawowej w Brańszczyku
 - projektu zmiany sposobu użytkowania auli na salę sportową w budynku szkoły wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku, Filia w Wyszkanie
 - projektu budowlanego myjni samochodów ciężarowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą projektowanego na części działki o nr ew. 74/5 położonej w msc. Somianka Parcele
 - projektu budowlanego: „Zmiana sposobu użytkowania przedszkola na żłobek” w miejscowości Brańszczyk
 - „Budynku mieszkalnego wielorodzinnego z usługami i garażem podziemnym” w Wyszkanie
 - projektów sieci kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowych
- **18 opinii** - w sprawie dopuszczenia do użytkowania obiektu budowlanego (art. 56 Prawa budowlanego) np. opinia w sprawie dopuszczenia do użytkowania obiektu budowlanego dotycząca:
 - pomieszczeń powstałych po przebudowie i dostosowaniu do wymogów Centralnej Sterylizatorni wraz z wyposażeniem w SPZZOZ w Wyszkanie
 - budynku hali sportowej przy Centrum Edukacji Zawodowej i Ustawicznej „Kopernik” w Wyszkanie
 - inwestycji polegającej na: rozbudowie Stacji Uzdatniania Wody w obrębie Ochudno, gmina Rząśnik –
 - Miejsca Obsługi Podróżnych MOP III Budykierz w pasie drogi ekspresowej S8
 - pomieszczeń powstałych po rozbudowie budynku stacji uzdatniania wody w miejscowości Stary Lubiel, gm. Rząśnik

W 2023 r. uczestniczono w przekazaniu do użytkowania łącznie **67** obiektów.

Inne sprawy: 25 stanowisk - pozostałe zajęte stanowiska w tym np. opinia dot. projektu decyzji o warunkach zabudowy dla inwestycji polegającej na budowie budynku mieszkalnego jednorodzinnego wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną i zagospodarowaniem terenu

Podsumowanie

Ilość spraw rozpatrzonych przez Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny wynika z ilości inwestycji realizowanych na terenie powiatu wyszkowskiego oraz wniosków złożonych przez wnioskodawców/inwestorów. W ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego podejmowano zadania o charakterze profilaktycznym w zakresie: ochrony ludzi przed emisją zanieczyszczeń, oddziaływaniem akustycznym, gospodarki wodno-ściekowej zarówno na etapie tworzenia planów zagospodarowania przestrzennego, jak i opinii w zakresie oddziaływania inwestycji na środowisko. Działalność Nadzoru Zapobiegawczego dotyczyła również kontroli pod kątem zapewnienia właściwego stanu sanitarno-zdrowotnego w nowo realizowanych obiektach użyteczności publicznej takich jak np. ochrony zdrowia, żywnościowo-żywnościowych, oświaty, zakładach pracy. W oparciu o przepisy prawa inspekcja sanitarna w ramach nadzoru zapobiegawczego prowadziła działania w celu zminimalizowania negatywnych skutków inwestycji na zdrowie człowieka.

Jedną z dominujących pozycji wśród rozpatrywanych spraw zajmowały uzgodnienia projektów pod względem wymagań higieniczno-zdrowotnych (w 2023 r. – 43 opinie, w 2022 r. – 29 opinie).

W opiniowanych dokumentacjach nie stwierdzono znacznych naruszeń wymagań

higienicznych

i zdrowotnych, jednak w większości przedłożonych projektów budowlanych należało dokonywać uzupełnień i poprawek przed wydaniem ostatecznej opinii. Opiniując dokumentację projektową szczególną uwagę zwracano na prawidłowy układ funkcjonalny pomieszczeń, właściwą technologię, właściwe wyposażenie, prawidłowo zaprojektowaną wentylację i klimatyzację, warunki socjalno-sanitarne oraz zgodność zaprojektowania z obowiązującymi przepisami i normami.

W stosunku do roku 2022, w 2023 r. liczba wydanych opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko pozostała na podobnym poziomie (w 2023 r. wydano 30 opinii, w 2022 r. – 29 opinii). Wśród opiniowanych przedsięwzięć znaczącą ilość stanowiły inwestycje związane z farmami fotowoltaicznymi oraz drogami.

W 2023 r. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny wydał ponadto 1 opinię o projekcie decyzji o warunkach zabudowy dla inwestycji polegającej na budowie budynku mieszkalnego jednorodzinnego wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną i zagospodarowaniem terenu

W 2023 r. zapobiegawczy nadzór sanitarny uczestniczył w przekazaniu do użytkowania 67 obiektów. Stanowisko zajmowane było na podstawie art. 56 ustawy – Prawo budowlane. Nowo powstające obiekty budowlane zaprojektowane są w sposób respektujący wymagania ochrony środowiska oraz przepisy techniczno - budowlane. W trakcie kontroli zdarzały się jednak obiekty, na których stwierdzono nieprawidłowości pod względem funkcjonalnym oraz sanitarno-technicznym. Uchybienia usuwane były na bieżąco w trakcie czynności kontrolnych do momentu wydania opinii. Po dokonaniu odbioru nadzór nad obiektem przejmowany przez właściwą komórkę nadzoru bieżącego.

Podsumowując rok 2023 należy stwierdzić, że stan sanitarno - higienicznych i rozwój infrastruktury powiatu wyszkowskiego ulega sukcesywnej poprawie. Dowodem tego są planowane przedsięwzięcia inwestycyjne wpływające na jego rozwój, co niewątpliwie ma przełożenie na poprawę stanu sanitarnego powiatu wyszkowskiego.